

فصلنامه علمی، ادبی، سیاسی، فرهنگی

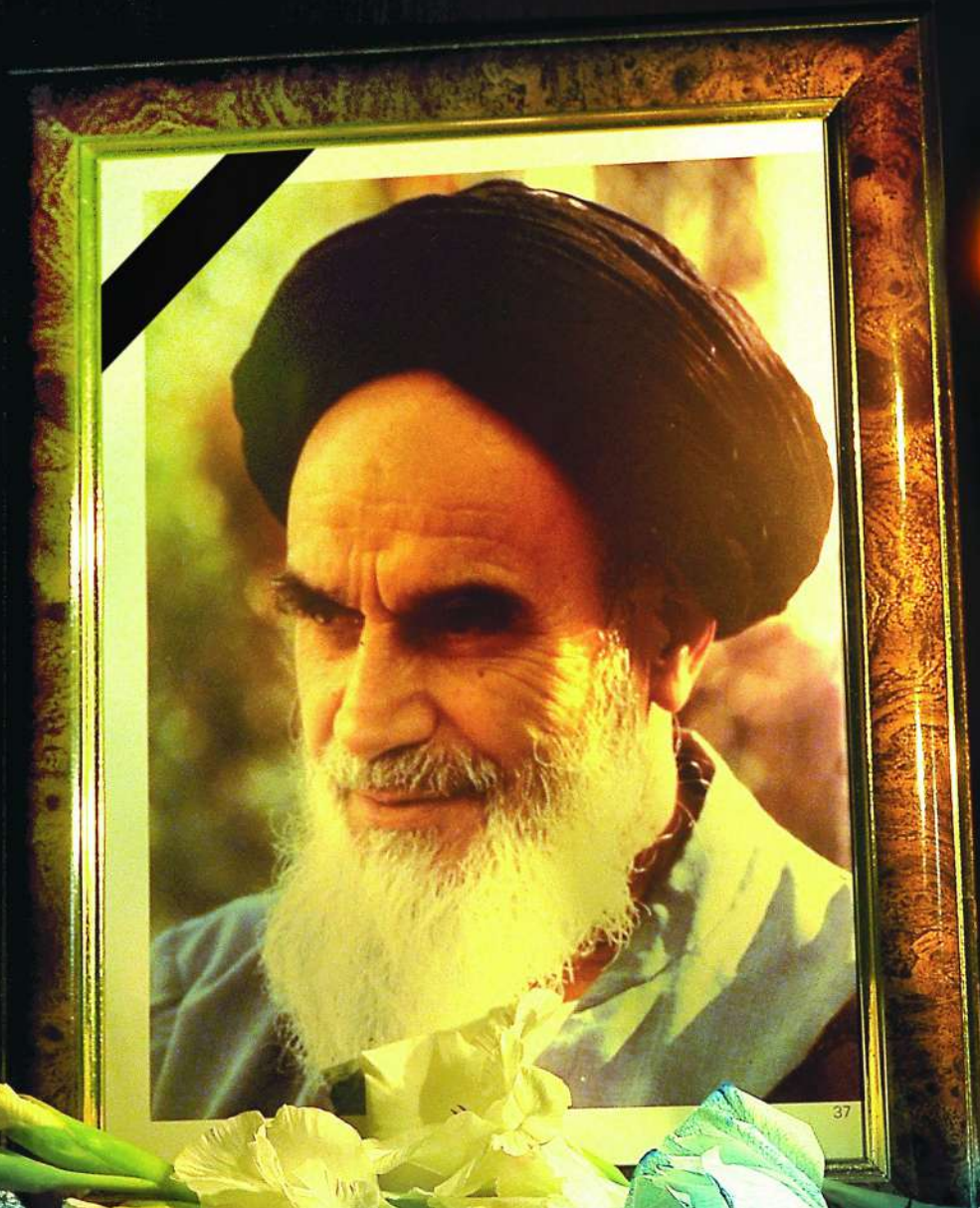
مدرسه علمیه نور الزمراء (سرا)

شماره ۵۴ - بهار ۱۴۰۲

فصلنامه علمی، ادبی، سیاسی، فرهنگی

ذی الحجة

۱

اللهم صل على محمد وآل محمد

دل گو به پدرانه / ۹
دلدادگی / ۱۱
آمد ای شاه پناهم بده / ۱۶
بانوی مهربانی / ۱۷
همه شهرها خراسان شد / ۱۹
تو که آمدی... / ۳۸

گزارش پژوهش / ۳۴
معرفی کتاب / ۳۶

آداب طلاب / ۳
پای صحبت مشاور / ۴
خاطراتی شنیدنی از شهید سید مرتضی آوینی / ۱۰
استکبار جهانی و مهدی موعود (عج) / ۱۵
ویژه برنامه دهه کرامت / ۱۸
پدر علم موشکی ایران که بود؟ / ۲۰
ویژگی های نوجوانان / ۲۵
مصاحبه / ۲۶
پاسخ به شبهات / ۲۸
اخبار فرهنگی / ۳۰

نقش مردم در حکومت دینی از دیدگاه مقام معظم
رهبری مدظله العالی / ۶
نقش مردم در حکومت دینی از دیدگاه نهج البلاغه /
۱۲

مدیر مسئول: منیره روستا
سر دبیر: منیره روستا
طراح نشریه: زهره سادات حسینی
طراح جلد: زهره سادات حسینی
هیأت تحریریه: امینیان، حسینی، کرمی، مرادی،
حسین آبادی، دوست محمدی، اکبری.
مدرسه علمیه نورالزهراء سلام الله علیها
آدرس: تهران، میدان رسالت، خیابان مظفری نیا (سراج)،
کوچه شهید بهرام ممنونی
تلفن: ۷۷۰۷۳۵۶۱

حکایت / ۳۹
جدول / ۴۰

سخن سردبیر

با لطف و استعانت خدای متان و همکاری و تلاش و یاری عزیزان، پنباه و چهارمین نشریه طه‌ورا را در فصل بهار پیش رو دارید.

بهار را با همه زیبایی‌ها و تقارنش با بهار قرآن در پیش داریم. بهاری سرشار از امید، امید به آینده، آینده‌ای روشن برای سرزمین مادری و آینده‌ای روشن با رهنمودهای رهبر فرزانه و فعالیت دولتمردانی که در تلاشند تا آینده‌ای بهتر برای هم میهنانمان تدارک ببینند و بستر را برای ایجاد حکومت عدل الهی به امامت حضرت ولیعصر عجل الله تعالی فرجه الشریف فراهم آورند؛ و امید به اینکه هم میهنانمان در آسایش و آرامش سیاسی و اجتماعی و اقتصادی به زندگی خود ادامه دهند.

امیدواریم و از خداوند هم طلب یاری می‌کنیم تا ان شاء الله در پرتو الطاف خود از این روزگار سخت گذر کنیم. همچنان که خداوند متعال در کلام نورانی خود می‌فرماید: «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا»

آداب طلاب

طلاب و مسأله احسان

حضرت امام حسین علیه السلام درباره احسان و نیکی به مردم و برآوردن نیاز به آنها می فرماید: "اعْلَمُوا أَنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نِعَمِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ فَلَا تَمْلُوا النِّعَمَ فَتَتَحَوَّلَ إِلَيَّ غَيْرُكُمْ" بدانید که از نعمت هایی که خداوند به شما عنایت کرده، این است که مردم به شما نیازمند باشند، پس هرگز از نعمت ها آزرده خاطر و احساس ناراحتی نکنید (که اگر چنین کنید) به سوی دیگران برمی گردد. امیر مومنان علی علیه السلام فرمودند: "الْإِنْسَانُ عَبْدُ الْإِحْسَانِ" انسان بنده احسان است. و فرمودند: "سَبَبُ الْمَحَبَّةِ الْإِحْسَانُ" احسان سبب محبت است.

پس طلاب محترم با احسان خود می توانند دل های مردم را به خود جلب و جذب نمایند. حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وآله وسلم فرمودند: "زِينَةُ الْعِلْمِ الْإِحْسَانُ" زینت علم احسان است. یک مصداق احسان این است که روحانی باید بذل و بخشش داشته باشد. (هم بخشش معنوی مثل علم و هم بخشش مادی مثل پول، نه اینکه در میان مردم از انفاق صحبت کند ولی خودش یک تومان هم به کسی ندهد، بلکه اگر توانایی دارد) به فقرا و عوام الناس و طلاب و سادات و محتاجین، و به همه کمک کند. البته خدا هم به او پول می رساند. حضرت آیت الله مجتهدی می فرمایند: هرچه پول برای من می رسد خرج می کنم، خدا هیچ وقت ما را بی پول نگذاشته است. مرحوم حاج احمد مقدس فرمودند: برای آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی (ره) مقداری سهم امام به نجف بردم و به ایشان دادم، ولی رد مظلمی که نزد بود به ایشان ندادم تا خودم به فقرا بدهم، بعد از ظهر که رفتم به فقرا کمک کنم، دیدم آقا سید ابوالحسن اصفهانی عبا بر سر کشیده و از دالانی که فقرا در آن زندگی می کردند، بیرون می آیند. همچنین وقتی در نماز جماعت سر از بند فرزندش جدا کردند ایشان نماز را قطع نکردند و بعد از نماز کاغذی در جیب پسرش پیدا کردند که یکی از فقرا از او طلب پولی کرده بود، که در تشییع جنازه پسرش، حضرت آیت الله العظمی اصفهانی آن شخص فقیر را شناختند و صدا کرده و حاجتش را برطرف ساختند.

نقل می کنند شخصی نزد حضرت آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی آمده و عرض کرد که اقا همسرم که حامله بود، فرزندی را به دنیا آورده اگر می شود جهت مخارجی که در پیش است به من کمکی بفرمایید، آقا به او پاکتی دادند، ماه بعد با خود گفت آقا این همه مراجعه دارند حتما از یادشان رفته است. لذا نزد آقا رفت و همان مساله را عنوان کرد، که اگر می شود کمکی به من بکنید، آقا باز هم پاکتی به او دادند ماه سوم نیز آمد و همان مساله سابق را گفت و آقا هم برای بار سوم پاکتی به او دادند و ضمنا در گوش آن شخص فرمودند: برو قدر این زن را بدان که در طول سه ماه سه تا بچه برایت آورده است. این قضیه سه ی صدر و هوش و بذل و احسان آن مرحوم را می رساند. خلاصه اگر بخواهی مرجع هم بشوی بازهم باید دست بده داشته باشی.

نقل شده که شخصی روحانی مقدار زیادی وجوهات از مکه خدمت آیت الله العظمی بروجردی (ره) آوردند، ایشان مقدار دیگری پول روی آن پول ها گذاشتند و به آن شخص دادند اطرافیان تعجب کرده و شروع به صحبت کردند ایشان فرمودند: چه می گوئید؟ آین اقا در شهر خودش وجهه ای دارد، الان که برمی گردد مردم به دیدن او می آیند و از او توقع بذل و احسان دارند و علاوه بر اینها، خرج راه دارد و مخارج او باید تامین شود.

پای صحبت مشاور

یک روانشناس یا روانپزشک یا مشاور را در نظر بگیرید. افراد به طور طبیعی با بزرگتر شدن، رشد و تغییر می کنند. در یک رابطه، گاهی اوقات ما باید با نحوه تغییر و رشد اعضای خانواده خود سازگار شویم. هنگامی که بچه ها نوجوان هستند، والدین بالغ این فرصت را دارند که وقتی فرزندانشان خارج از خانه هستند در مورد نحوه زندگی خود فکر کنند و در بعضی مواقع اعضای خانواده می توانند ایده های بسیار متفاوتی از آنچه به نظر می رسد داشته باشند. یک مشاور خانواده می تواند به خانواده ی شما کمک کند تا بدون درگیری و دعوا، آینده خود را هدایت کند. مشاوره زمینه ای برای ارتباط آزادانه با یک بی واسطه بی طرف را فراهم می کند. در ۱۰ مورد حتما نیاز به مشاور خانواده دارید؛ در این فصل به ۵ مورد از آنها اشاره می شود:

۱- خانواده تلفیقی (ناتنی): یک خانواده تلفیقی هنگامی شکل می گیرد که دو واحد خانوادگی جدا تصمیم می گیرند یکی شوند. این می تواند زمانی اتفاق بیفتد که یک نفر با دو فرزند با شخص دیگری که یک فرزند دارد ازدواج کند. یک خانواده تلفیقی همچنین می تواند زمانی باشد که شخصی که بدون فرزند است با یک والد ازدواج کند یا در همان شرایط، این زوج فرزندان خود را دارند و خواهر و برادر های ناتنی ایجاد می کنند. هدایت این نوع خانواده ها دشوار است، به خصوص هنگامی که

حضرت علی علیه السلام در نهج البلاغه می فرماید که هر کس برای خود استبداد کند هلاک می شود و هر کس با مردم مشورت کند در عقل آنان شریک شده است. همچنین می فرمایند که مشورت کردن عین هدایت است و کسی که استبداد به رای داشته باشد خویشتن را در معرض خطر قرار داده است.

مشاوره خانواده نوعی از مشاوره است که به بهبود شرایط زندگی مشترک می پردازد که شامل انواع مختلفی از مشاوره مانند مشاوره پیش از ازدواج یا مشاوره زوجین، مشاوره تغییر جنسیت و ... است. تفاوت مشاور و روانشناس اینست که روانشناس در حوزه درمان اختلالات و بیماری های روانی فعالیت می کند ولی مشاور به مشکلات ارتباطی و رفتاری می پردازد، به عبارت ساده تر روانشناس با بیماران روانی سرو کار دارد و مشاور با افراد سالمی که نیاز به کمک دارند.

خانواده مهمترین پل ارتباطی است که انسان ها با یکدیگر دارند. جوامع حول محور خانواده تشکیل شده اند و بدون ارتباط ما با یکدیگر و غریزه زیست شناختی ما برای محافظت از خانواده هایمان ممکن است انسان ها در راهی که پیش می گیرند تکامل نیافته و یا پیشرفت نکنند. با این حال، همه خانواده ها بدون مشکل، استرس یا درگیری نیستند. نکته اصلی در داشتن و نگه داشتن یک واحد خانوادگی موفق و رو به پیشرفت این است که بتوانیم نیازهای

فردی اعضای خانواده را بفهمیم و شناسایی کنیم و آنها را با سلامت واحد خانواده هم جهت کنیم. مشاور خانوادگی نوعی درمان منحصر به فرد است که می تواند در رفع همه ی آن نیازها کمک کند.

اگر به فکر مشاوره خانواده هستید، این به خودی خود نشانگری خوب و به این معناست که شما به آن نیاز دارید. همانطور که شما این تصمیم مهم را برای کسب حمایت از خارج می گیرید، ده دلیل وجود دارد که نشان می دهد خانواده شما می تواند از مشاوره بهره مند شود. هنگامی که به دنبال یک

مشاور خانواده هستید
تمام گزینه های
موجود از جمله

والدین دیگری هم از روابط قبلی وجود دارند که هنوز در زندگی فرزندان دخیل هستند. با محدودیت های ارتباطی، ممکن است نقش پدر یا مادر خوانده پراز مذاکرات مداوم شود. هر نقشی که داشته باشید، احتمالا هدف همه ی اینها این است که یک واحد خانوادگی هماهنگ داشته باشید که در آن اعضا احساس کنند صدایشان شنیده می شود و آگاهی های لازم را کسب می کنند. مشاور خانواده توسط یک روانشناس یا روانپزشک می تواند در این امر به شما کمک کند.

۲- خانواده گسسته: آیا به تازگی متوجه شده اید که خانواده شما با یکدیگر صحبت نمی کنند؟ آیا نوجوان شما به جای اینکه در مورد روزشان به شما بگویند، دور میز ناهار در حال استفاده از توئیتر و تیک تاک هستند؟ آیا خودتان متوجه این موضوع شده اید که شما حتی قبل از بیرون آمدن از رختخواب در صبح دنبال تلفن خود می گردید که پیام هایتان را چک کنید؟ آیا می دانید شوهرتان قبل از چک کردن صفحه اینستاگرام و تگ کردن شما با چه کسی نهار رفته است؟

هرچه ارتباط ما با تلفن و دنیای مجازی بیشتر باشد، احتمالا ارتباط کمتری با افرادی که بیشترین اهمیت را برای ما دارند داریم. مشاوره خانوادگی می تواند به خانواده هایی که به طور موثر ارتباط برقرار نمی کنند کمک کند تا از وسایل الکترونیکی جدا شده و با یکدیگر در تماس باشند.

۳- تنهایی: نوجوانان می توانند حال و هوای متغیری داشته باشند و جوانان کم کم تمایل به حفظ حریم خصوصی شان پیدا می کنند. بعضی اوقات ممکن است همسر شما روزی را برای خودش بخواهد تا از مادری پر مشغله اش دور شود، یا ممکن است شوهر شما بخواهد برای سفر ماهیگیری آخر هفته با بچه ها باشد. صرف نظر از سن و سال، خواستن اوقات تنهایی برای همه عادی است. غالبا، افرادی که به آرامی از موقعیت های اجتماعی خارج می شوند ممکن است دچار افسردگی یا سایر مشکلات سلامت روان شوند که باید مورد توجه قرار گیرند. بعضی مواقع یکی از اعضای خانواده، بخصوص کودکی که کناره گیری می کند، ممکن است با قلدری یا

سوءاستفاده دیگران روبرو شود. صرفنظر از هر دلیلی، مشاوره خانوادگی می تواند به شما در ارتباط مجدد کمک کند.

۴- ابراز احساسات بیش از حد: اگر یکی از والدین هستید، زمانی بوده که شما یک نوجوان بودید، بنابراین میدانید که نوجوان باید یک سری دستورالعمل های دیگری که هیچ گاه آن ها را درک نمی کنید ظاهر شوند. سال های نوجوانی مملو از احساسات، اضطراب و سوال است. اگر نوجوان شما دچار دلهره های مکرر می شود و بیش از حد احساساتی شود، این ممکن است نشانه ای از یک مسئله ی اساسی باشد.

کودکانی که اکثر اوقات رفتارهای هیجانی از خود نشان می دهند دلیلی برای رفتار خود ندارند. اکثر مردم در تنظیم عواطف خود زمانی که مغزهایشان به طور کامل در حدود ۲۵-۲۲ سالگی شکل نگیرد، دچار مشکل می شوند و برخی دیگر به آن توجه نمی کنند. مشاوره خانواده می تواند به شناسایی مشکلات اساسی در خانواده شما که باعث عذاب عاطفی که برای فرزندان و خانواده شما شده کمک کند.

۵- اعتیاد: اعتیاد می تواند هرکسی را در خانواده از همسران گرفته تا نوجوان و اعضای دیگر خانواده را تحت تاثیر قرار دهد. حتی اگر معتاد نزدیک شما نباشد ممکن است عواقب اعمال آنها به شدت احساس شود. سوء مصرف الکل و مواد مخدر رابه سختی می توان حل و فصل کرد، به ویژه هنگامی که با یک سابقه قوی وجود دارد یا مصرف الکل در خانواده بی سابقه است.

ادامه دارد...

سمیه اکبری

نقش مردم در حکومت دینی از دیدگاه مقام معظم رهبری

چکیده

در این مقاله با توجه به نظرات مقام معظم رهبری به بررسی نقش مردم در حکومت دینی پرداخته می‌شود. هدف این مقاله، تبیین جایگاه ولی فقیه در عصر غیبت و نقش مردم در تشکیل و مشارکت حکومت دینی است. طبق نظر مقام معظم رهبری در مورد برپایی حکومت دینی، حاکمیت از خداست و مبنای مشروعیت حکومت دینی، تحقق اراده الهی و ورود حاکم در مسائل حکومت به شکل ولایت مطلقه و دخالت مستقیم او است؛ بنابراین حاکم فقیه، مرجع تمام امور است و مشروعیت حکومت دینی با تأیید او صورت می‌گیرد، چون او مشروعیتش را از پروردگار گرفته است و نقش مردم در حکومت دینی در تشکیل حکومت اسلامی، مقبولیت ولی فقیه و انتخاب او، مخالفت، انتقاد و نظارت بر اجرای دستورات دینی توسط متصدیان امور مختلف حکومت است.

واژگان کلیدی: نقش مردم، حکومت، حکومت دینی، مقام معظم رهبری.

مقدمه

در اندیشه حکومت دینی اسلامی، خداوند به عنوان حاکم مطلق هستی، زمام اختیار را به پیامبر صلی الله علیه و اله و ائمه اطهار علیهم السلام سپرده است و طبق نظریه شیعه، این اختیار در زمان غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف به ولی فقیه سپرده شده است. مقام معظم رهبری و کسانی که قائل به نظریه ولایت مطلقه فقیه هستند، نقش مردم را در حکومت دینی این گونه تبیین می‌کنند که در عین اینکه مشروعیت حاکمیت ولی فقیه از جانب خداست و هیچ کس جز خدا در آن نمی‌تواند خللی ایجاد نماید، اما مقبولیت مردمی حاکمیت فقیه نیز نقش اساسی و مهمی دارد. مردم در انتخاب حکومت دینی و حاکمیت نقش دارند و با مقبولیت خود آن را تأیید می‌نمایند. همچنین مردم در عرصه‌های مختلف اجتماعی و سیاسی حکومت دینی نقش آفرین هستند و در حکومت اسلامی با انتخاب مسئولان، انتقاد و مخالفت با آنان و همچنین نظارت بر عملکرد آنان، نقش مهم و مؤثری ایفا می‌نمایند.

اهمیت و ضرورت پرداختن به این مسئله به خاطر موضوع ولایت فقیه و تبیین این مسئله است که در عین اینکه ولی فقیه در حکومت دینی، ولایت مطلق دارد اما نقش مردم در مقبولیت حاکمیت وی و همچنین مشارکت آنان در اداره جامعه اسلامی و حکومت انکارناپذیر است. چراکه بسیاری تصور می‌کنند با وجود ولایت مطلقه فقیه، مردم نقشی در حکومت ندارند؛ بنابراین انجام چنین پژوهش‌هایی و تبیین این مسئله اهمیت و ضرورت دارد.

مفهوم شناسی

نقش: نقش، یک واژه فارسی است که در لغت به معنای «تصویر، شبیه، ترسیم، نگاشتن، اثر گذاشتن و آشکار کردن» (علی اکبر دهخدا، ص ۲۱۶۰) و «شکل، مسئولیتی که فرد در یک کار (مثل هنرپیشه)

به عهده دارد» (محمد معین، ص ۱۰۵۷)؛ و در اصطلاح «عنوان یا برجستگی است که با آن، جایگاه و الگوهای رفتاری شخص در بین جامعه تعیین می‌گردد» (فرامرز رفیع پور، ص ۱۵۴) آمده است. حکومت دینی: یعنی اقتدار سیاسی جامعه به دست طبقه‌ای خاص به نام رجال دین می‌باشد. رجال دین کسانی هستند که واسطه معنوی میان عالم الوهیت و ربوبیت و عالم انسانی محسوب می‌شوند و از قدسیت برخوردارند. (احمد واعظی، حکومت دینی، ص ۳۴) در حقیقت حکومت دینی شکلی از حکومت است که در آن «همه امور سیاسی اجتماعی، قضایی، اقتصادی و... منشأ الهی پیدا می‌کند و تعیین سرنوشت اساسی جامعه که با مشارکت مردم و مشورت آنها امکان‌پذیر می‌گردد.» (محمد خوینی‌ها، حکومت دینی)

حکومت دینی شکلی از حکومت است که در آن «همه امور سیاسی اجتماعی، قضایی، اقتصادی و... منشأ الهی پیدا می‌کند و تعیین سرنوشت اساسی جامعه که با مشارکت مردم و مشورت آنها امکان‌پذیر می‌گردد.»

تشکیل حکومت و مشروعیت از نظر مقام معظم رهبری

در اندیشه مقام معظم رهبری که بر مبنای اسلام و شیعه شکل گرفته است، حاکم مطلق هستی خداوند است و در عصر غیبت اگر کسی می‌خواهد حکومت اسلامی و دینی تشکیل دهد باید مشروعیت داشته باشد و ایشان، مبنای مشروعیت را تحقق اراده الهی می‌داند. ایشان در این باره می‌فرماید: «در اسلام هیچ ولایت و حاکمیتی بر انسان‌ها مقبول نیست، مگر اینکه خدای متعال مشخص کند. آن کسی که ولایت را به او می‌دهیم - در هر مرتبه‌ای از ولایت - باید اهلیت و صلاحیت یعنی عدالت و تقوا داشته باشد و مردم هم او را بخواهند. این منطق مردم‌سالاری دینی است که بسیار مستحکم و عمیق است. در اسلام مردم یک رکن مشروعیتند، نه همه‌ی پایه‌ی مشروعیت. اگر کسی که برای حکومت انتخاب می‌شود، از تقوا و عدالت برخوردار نبود، همه‌ی مردم هم که بر او اتفاق کنند، از نظر اسلام این حکومت، حکومت نامشروعی است؛ بنابراین، پایه‌ی مشروعیت حکومت فقط رأی مردم نیست؛ پایه‌ی اصلی تقوا و عدالت است؛ منتها تقوا و عدالت هم بدون رأی و مقبولیت مردم کارایی ندارد؛ لذا رأی مردم هم لازم است.» (بیانات مقام معظم رهبری، ۱۳۸۲/۰۹/۲۶) مشروعیت دادن به رأی مردم و بیعت مردم، این یک اصل اسلامی است.» (خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۳۶۶/۰۳/۲۲)

یکی از آثار اعتقاد و پابندی به یگانگی خدا در شکل‌گیری فلسفه

و نظام سیاسی اسلام، از نظر مقام معظم رهبری، مشروعیت الهی است. ایشان معتقدند که در جهان بینی توحیدی هیچ حکومت و حاکمیت و سلطه‌ای مشروعیت و حقانیت نمی‌یابد مگر آنکه منصوب و مأذون از طرف خدا و در راستای ولایت و حاکمیت الهی باشد؛ بنابراین نظریه انتصاب که همان مشروعیت الهی فقیهان است ناشی از این نظر می‌باشد، و همه فقها برای زمامداری تعیین شده‌اند، از این رو، بر عهده گرفتن این منصب بر همه آن‌ها واجب کفایی است و به این معناست که هرگاه یکی بر این مهم مبادرت ورزد، تکلیف از دیگران ساقط می‌شود. (عبدالله جوادی آملی، ولایت فقیه، ص ۱۸۶)

طبق دیدگاه توحیدی که جهت دهنده و ترسیم‌کننده همه صحنه‌های زندگی اسلامی به‌ویژه نظام سیاسی اسلامی است، (سید علی خامنه ای، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، ص ۴۳) مقام معظم رهبری معتقد به ولایت مطلقه فقیه هستند. بر اساس نظریه ولایت مطلقه فقیه، لازمه پذیرش حکومت اسلامی، روا داشتن اختیارات مطلق برای فقیه است. فقیه، حاکم علی الاطلاق است و همه اختیارات امام معصوم را دارا است؛ زیرا ولایت مطلق، به معنای رعایت مصالح عام در سرپرستی جامعه است و چون حوزه حکومت، مصالح عمومی را نیز دربرمی‌گیرد، بدون ولایت مطلق، برپایی حکومت اسلامی و اجرای احکام دین ممکن نیست. (احمد مقدس اردبیلی، مجمع الفائده والبرهان، ص ۲۲) بنابراین از نظر مقام معظم رهبری، یکی از مهم‌ترین اصول در تشکیل حکومت دینی در عصر غیبت از سوی مؤمنان، مشروعیت است.

ولایت مطلق، به معنای رعایت مصالح عام در سرپرستی جامعه است و چون حوزه حکومت، مصالح عمومی را نیز دربرمی‌گیرد، بدون ولایت مطلق، برپایی حکومت اسلامی و اجرای احکام دین ممکن نیست.

نقش و جایگاه مردم در حکومت دینی از دیدگاه رهبر انقلاب

از دیدگاه مقام معظم رهبری، نقش مردم در حکومت دینی اسلامی در دو جهت است: ۱- تشکیل حکومت اسلامی و به اجرا گذاشتن مقررات آن و تأمین منافع و مصالح مردم در زمان غیبت امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف؛ ۲- نقش و مشارکت آنان در همیاری و همکاری در اموری که حکومت اسلامی نظر خاصی ندارد و خواست مردم با مبانی حکومت اسلامی منافات ندارد. به عبارت دیگر، حاکمیت اصلی و اثبات ولایت بر اساس ارزش‌ها و قوانین الهی است و نقش و رأی مردم در طول قوانین الهی و شرط تحقق حکومت دینی است. (سلیمانی، نقش مردم در حکومت اسلامی بر اساس دیدگاه‌های مقام معظم رهبری)

بنابراین، مشروعیت حکومت پیامبر صلی الله علیه و اله، ائمه علیهم السلام و فقها ناشی از نصب الهی است، اینک باید بررسی کرد که مردم در تشکیل حکومت اسلامی چه نقشی دارند؟

۱- تشکیل حکومت اسلامی

با بررسی تاریخ اسلام و نظرات فقها و همچنین نظرات رهبر انقلاب می‌توان گفت که مردم در عینیت بخشی و کارآمدی حکومت نقشی اساسی دارند. چنان‌که بعد از رحلت پیامبر صلی الله علیه و اله برخلاف اهل سنت که بیعت، اتفاق اهل حل و عقد و شورا را معیار مشروعیت حاکم می‌شمارد، شیعه معتقد به مشروعیت حکومت از طریق نصب الهی است و مردم در عینیت

بخشی و عملی شدن حکومت نقش دارند. چنان‌که حضرت علی علیه السلام در خطبه ۲۷ نهج البلاغه به این نکته اشاره می‌کند و می‌فرماید: «لَا رَأَى لِمَنْ لَا يُطَاع» که این فرموده ایشان، نشان‌دهنده نقش مردم در پیدایی و تثبیت حکومت الهی است.

مقام معظم رهبری در این درباره می‌فرماید: «این‌طور نیست که هر فاسق، فاجر، هواپرست، شیاد، زورمند، گردن کلفتی به اتکای توجه اذهان و آرا به طرف خودش حق داشته باشد با همراه کردن آرای مردم با خودش در رأس حکومت قرار بگیرد. مشروعیت ندارد. منبع مردم تعیین‌کننده‌اند، اما نسبت به آن انسانی که دارای معیارهای لازم هست. اگر معیارهای لازم در آن انسان نباشد، انتخاب نمی‌تواند به او مشروعیت بدهد. ... چیزی به نام زور بر مردم حکومت کردن در اسلام نداریم. این منشأ حاکمیت است، منشأ الهی است.» (بیانات مقام معظم، ۱۳۶۵/۰۴/۰۹)

۲- مشروعیت فقیه

طبق نظر مقام معظم رهبری، یکی دیگر از نقش‌های مردم در حکومت دینی، مشروعیت فقیه است؛ که سه مرحله را متصور دانسته و می‌فرمایند: «یکی در مرحله جعل معیارهاست. معیارهای حاکم. ببینیم آیا مردم در این زمینه طبق نظر اسلام و مبانی اسلامی و فقهی ما نقشی دارند یا نه؟ اینجا جواب این قضیه داده شده است اصل تر ولایت فقیه که این را ما از روایات، از قرآن استنباط می‌کنیم. استناد به کلمات فقها می‌کنیم که یک حکم شرعی است. شارع مقدس معیارها را بیان کرده، باید عالم باشد، باید فقیه باشد، باید عادل باشد، چه باشد، این‌ها را از شرع ما می‌گیریم. این مرحله تعیین معیارها برای حاکم است.

مرحله دوم تعیین این عناوین با یک معنوی خارجی است، تعیین مصداق است برای این مفاهیم. منتهی نقش بالواسطه، ... بنابراین، اینجا مسئله خبرگان مطرح می‌شود، ... مردم خبرگانی را برای این کار معین می‌کنند که وظیفه خبرگان تعیین مصداق این مفاهیم است. مرحله سوم مرحله قبول مردم، پذیرش مردم، تسلیم مردم، تبعیت مردم، این مرحله است. اینجا آنجایی است که نقش مردم، نقش تعیین‌کننده دارد. حال فرض کنیم اگر چنانچه کسی متعین شده است، مردم نمی‌خواهند به تکلیف خودشان عمل کنند، خب این کس قادر به انجام وظیفه نخواهد بود. اینجا است که نقش مردم عملاً، نقش تعیین‌کننده است. (بیانات رهبر معظم انقلاب، ۱۳۷۶/۱۱/۱۵)

۳- مشارکت در حکومت

مشارکت سیاسی در معنای عام، به معنای سهم شدن افراد در سطوح مختلف فعالیت در نظام سیاسی است و با توجه به نظریه های ولایت فقیه، نوع مناسبات افراد و حکومت در مشارکت سیاسی، کارگزارانه است (حامد شاهرخی، نقش مردم در حکومت اسلامی از نگاه مقام معظم رهبری و شهید صدر» ص ۱۲) که شامل حق انتخاب کردن، حق انتخاب شدن، حق مخالفت و حق نظارت و انتقاد می‌باشد.

۱- حق انتخاب کردن

با توجه به دیدگاه رهبر معظم انقلاب در مورد مبنای نصب و مشروعیت الهی، مردم تنها می‌توانند ولایت فقیه را موردپذیرش قرار داده و به آن گردن نهند؛ به عبارت مشخص‌تر، مقبولیت از جانب مردم است و حقانیت، قانونیت و شرعیت از جانب خداوند است. ... بدین ترتیب تعیین و تشکیل نوع حکومت معطوف به گزینش و انتخاب مردم است؛ گزینش و انتخابی که با آزادی تمام همراه است و آرای مردم در واقع نشان می‌دهد که چه نوع نظام

سیاسی مطلوب آنان است. درواقع مردم با خواست و اراده و انتخاب خود و با توجه به علقه ای که به شریعت دارند، در استقرار حکومت دینی تلاش می‌کنند و حاکم موردعلاقه خود را به حکومت برمی‌گزینند. بنابراین تحمیلی و اجباری بودن حکومت دینی در این دیدگاه اساساً متصور نیست (داود فیرحی، «نظام سیاسی و دولت در اسلام»، علوم سیاسی، شماره ۱۴، ۱۳۸۰، ص ۱۰) ازاین روست که رهبر انقلاب معتقدند: «اگر مردم درصحنه نباشند و حضور جدی نداشته باشند، حتی اگر رهبر آنان در حد وجود مبارک حضرت امیرالمؤمنین باشد، نظام اسلامی سقوط می‌کند.» (خطبه‌های نماز جمعه تهران، ۱۳۶۶/۰۳/۲۲)

مردم با خواست و اراده و انتخاب خود و با توجه به علقه ای که به شریعت دارند، در استقرار حکومت دینی تلاش می‌کنند و حاکم موردعلاقه خود را به حکومت برمی‌گزینند. بنابراین تحمیلی و اجباری بودن حکومت دینی در این دیدگاه اساساً متصور نیست.

۲- حق مخالفت کردن

در مشارکت سیاسی دو مسئله مهم حمایت و موافقت و رقابت و مخالفت وجود دارد؛ به همین خاطر، مشارکت سیاسی هم به سطوح موافق و حامی نظام سیاسی اطلاق می‌شود و هم به سطوح رقیب و مخالف نظام سیاسی. رقابت و مخالفت به معنای اصلاح و تغییر بخشی از سیاست‌گذاری‌ها و قوانین یا تغییر کل ساختار نظام سیاسی است. (حامد شاهرخی، همان، ص ۱۴) رهبر معظم انقلاب نیز دراین‌باره معتقدند که: «مطالبه کردن با دشمنی کردن فرق دارد. این به معنای انتقاد نکردن نیست؛ به معنای مطالبه نکردن نیست؛ درباره رهبری هم همین‌جور است. ... ضدیت، یعنی پنجه درافکندن، دشمنی کردن؛ نه معتقد نبودن ... بنابراین ما به‌هیچ‌وجه انتقاد کردن را مخالفت و ضدیت نمی‌دانیم.» (بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار دانشجویان نخبه، ۱۳۸۶/۰۷/۱۷) در حقیقت، در نظام سیاسی مبتنی بر ولایت انتصابی فقیه، مخالفت کردن تا زمانی پذیرفته است که منجر به اقدام عملی علیه نظام سیاسی نگردد؛ در غیر این صورت اشخاص و گروه‌ها می‌توانند دلایل مخالفت خود با نظام سیاسی یا پاره‌ای از سیاست‌گذاری‌ها را آشکارا بیان کنند.

۳- حق نظارت و انتقاد کردن

در نظام سیاسی مبتنی بر ولایت فقیه، همه در برابر کارهایی که انجام می‌دهند مسئول و پاسخگو هستند و شهروندان بر همه امور، حتی ولی فقیه نظارت می‌کنند و در صورت تخطی حاکم مسلمانان و سایر کارگزاران نظام از معیارهای اسلامی، مردم می‌توانند اعتراض کنند و تذکر دهند. (محمد فولادی، «مشارکت سیاسی در نظام مبتنی بر ولایت مطلقه فقیه»، ص ۲۵) مقام معظم رهبری دراین‌باره معتقدند: «هیچ‌کس فوق نظارت نیست. خود رهبری هم فوق نظارت نیست؛ چه برسد به دستگاه‌های مرتبط با رهبری، بنابراین همه باید نظارت شوند. نظارت بر کسانی که حکومت می‌کنند...» (بیانات و پرسش و پاسخ در جمع دانشجویان و اساتید دانشگاه صنعتی امیرکبیر، ۱۳۷۹/۱۲/۲۲)

بنابراین طبق فرمایش معظم له، اولاً، همه مردم محق و بلکه مکلف اند که بر امور گوناگون جامعه نظارت کنند، ثانیاً، این نظارت شامل ولی فقیه نیز می‌شود. در سخن رهبر معظم انقلاب این پیش‌فرض نهفته است که ولی فقیه معصوم نبوده و ممکن است در پاره‌ای از

موارد دچار خطا شود و می‌بایست تحت نظارت عمومی مردم قرار داشته باشد. (محمدتقی مصباح یزدی، حکیمانه‌ترین حکومت؛ کاوشی در نظریه ولایت فقیه، ص ۲۵۰) به همین خاطر اگر ولی فقیه فاقد صلاحیت و شرایط رهبری شده باشد، خبرگان شخص دیگری را به‌جای او برمی‌گزینند. چنان‌که رهبر انقلاب نیز می‌فرمایند: «کار مهم خبرگان در درجه اول، همین انتخاب است و در درجه دوم، نظارت بر وضع رهبر موجود و حاضر که متوجه باشند و ببینند آیا صلاحیت‌ها در او باقی است؟ آیا علم او، تقوای او، مدیریت او، تدبیر او، خلوص او و صدق او باقی است؛ یا از حدنصاب پایین افتاده است؟ باید نظارت داشته باشند.» (خطبه‌های نماز عید فطر، ۱۳۸۵/۰۸/۰۲)

نتیجه‌گیری

با توجه به مطالبی که در این تحقیق با موضوع نقش مردم در حکومت دینی از دیدگاه مقام معظم رهبری بیان گردید، طبق دیدگاه رهبر انقلاب، حق حاکمیت مطلق از آن خداست و خداوند، حق حاکمیت را به افراد خاصی واگذار کرده است. همان‌گونه که مشروعیت همه احکام اسلامی و نیز رسالت نبوی مستند به خداوند است، حکومت اسلامی نیز از این قلمرو بیرون نیست. بنابراین، با فرض حکومت اسلامی، منشأ مشروعیت آن، کسی جز خداوند بزرگ نیست. لازمه پذیرش حکومت اسلامی در عصر غیبت معصوم، پذیرش انتصاب ولی فقیه و نظریه ولایت مطلقه فقیه است و طبق این نظریات، ولی فقیه تمام اختیارات پیامبر اسلام را داراست و رأی او بر نظر همه مردم و حتی سایر فقها برتری و رجحان دارد.

فهرست منابع

۱. جوادی آملی، عبدالله، ولایت فقیه، قم: اسراء، ۱۳۷۸.
۲. خامنه‌ای، سید علی، طرح کلی اندیشه اسلامی در قرآن، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۷۴.
۳.، بیانات و خطبه‌ها.
۴. خوئینی‌ها، محمد، حکومت دینی، تهران: موسسه پژوهشی فرهنگی فهیم، ۱۳۹۲.
۵. دهخدا، علی‌اکبر، لغتنامه، قم: تبیان، ۱۳۹۵.
۶. رفیع پور، فرامرز، آناتومی جامعه یا سنت الله؛ مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی کاربردی، تهران: کاوه، ۱۳۷۷.
۷. سلیمانی، قباد، «نقش مردم در حکومت اسلامی بر اساس دیدگاه‌های مقام معظم رهبری»، پایان‌نامه کارشناسی، دانشگاه باقرالعلوم، ۱۳۷۸.
۸. شاهرخی، حامد، «نقش مردم در حکومت اسلامی از نگاه مقام معظم رهبری و شهید صدر»، فرهنگ پژوهش، شماره ۱۲، پاییز ۱۳۹۱.
۹. فیرحی، داود، «نظام سیاسی و دولت در اسلام»، علوم سیاسی، شماره ۱۴، ۱۳۸۰.
۱۰. فولادی، محمد، «مشارکت سیاسی در نظام مبتنی بر ولایت مطلقه فقیه»، ماهنامه معرفت، سال هفدهم، شماره پیاپی ۱۲۷، تیر ۱۳۸۷.
۱۱. مصباح یزدی، محمدتقی، پرسش‌ها و پاسخ‌ها؛ ولایت فقیه و خبرگان، قم: موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۷۸.
۱۲. معین، محمد، فرهنگ فارسی، تهران: بهزاد، ۱۳۸۶.
۱۳. مقدس اردبیلی، احمد، مجمع الفائده والبرهان، تحقیق مجتبی عراقی و علی پناه اشتهاردی و حسین یزدی، ج ۲، قم: جامعه مدرسین، ۱۴۱۷ ق.
۱۴. واعظی، احمد، حکومت دینی، قم: اسوه، ۱۳۷۸.

دل‌گوی پدران

ابتدا شروع می‌کنم به نام پروردگار حق تعالی
آنگاه که ستارگان آسمان در حرکتند و حیوانات و انسان‌ها در زمین گسترده شده‌اند، پس اندر جمیع آنان تأمل کن و عبرت گیر و مصلحت خویش را دریاب.

آنگاه که موجودات دریا را نگرستی و زیست آنان را دیدی در آن تأمل کن و راحت را پیدا کن.
آنگاه که در صحرایی بی‌آب و علف گم‌گشتی و تشنگی و گرسنگی بر تو چیره شد و طاقت کم‌گردید و آنگاه که حرارت بر قلب و روح افزونی یافت امید به بقا داشته باش، نزد پروردگارت خضوع کن و حاجت از وی طلب کن، تنها اوست که نجات بخش و پناه همه موجودات است.

آنگاه که دولتمند گشتی و از دیاری گذر کردی که مساکین و محرومین آنجا، از تو طلب جرعۀ ای معرفت کردند به اهل بیت عصمت و طهارت متوسل شو و هرچه در قوه‌ات است بکار گیر و این تشنگان را سیراب نما.

بزرگان علم و خرد چه بسیار که سفارش به صلۀ ارحام نکرده و چه پندها که به خاکیان نداند از این نعمت ارزشمند...
حیف و دریغ که ما زمانی به دیدار دوستان و آشنایان می‌رویم و طلب عافیت برای ایشان می‌کنیم که زیر خروارها خاک آرمیده‌اند و ما بر سر مزارشان ایستاده‌ایم و از هجران آنان اندوهناکیم، دانستن این علوم شعور و اراده می‌خواهد که بسیاری فاقد آن هستند.
پس آنگاه که به عزیزان، دوستان و رفقای رسیدی تفقیدی کن تا پشیمان و آزردۀ دل در فراقشان نباشی.

آنگاه که در جمعی به شدت اعتراض کردی به عملی که صلاح مردم در آنست بدان گمراه شده و مطیع و فرمانبردار نفس شیطانی خود گشته‌ای، پس تدبیر کن در این امر. در گوشه‌ای بنشین و تأمل و تفکر کن در نفع و ضررها، اگر متوجه اشتباه خود شدی توبه کن و حیا نما.

آنگاه که مقابل پروردگارت به عبادت برخاسته‌ای، با تمام وجودت متوجه ذات بی‌انتهای او باش و از همه موجودات و کائنات جدا شو، شاید رستگار شوی...

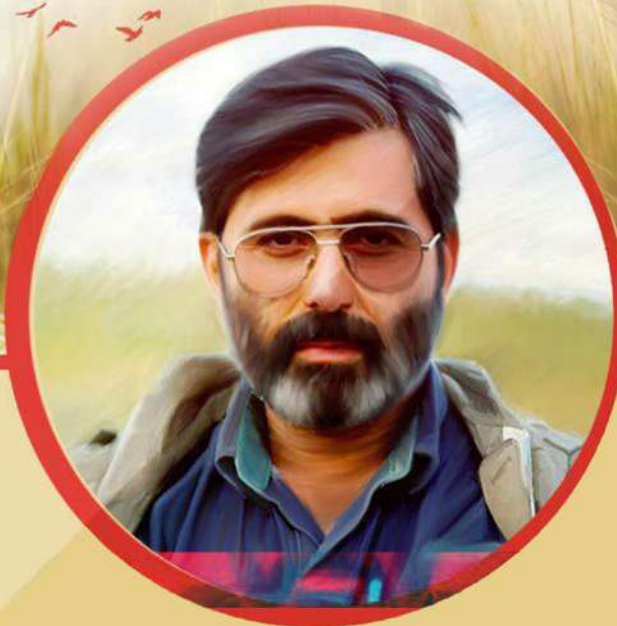
زیاده از این سخن است که گویم و شنوی... لیکن زمان محدود است و طاقت تو کم
پس بشنو و عمل کن تا از خلل‌ها دور بمانی و احوالت به شود...

مخلص کلام آنکه، در همه حال خداوند بخشنده را در نظر داشته باش و جز رضایت او طلب مکن.

مرضیه سوری

خاطر آفرینشیدنیر شهید آوینر

خانم زهرا (س) گفت: با بچه من چه کار داری؟

من یکی وقتی سر چند شماره از مجله سوره نامه تندى به سيد نوشتم كه يعنى من رفتم و راهى خانه شدم. حالم خيلى خراب بود. حسابى شاكى بودم. پلك كه روى هم گذاشتم «بى بى فاطمه» (صلوات الله عليها) را به خواب ديدم و شروع كردم به عرض حال و ناليدن از مجله، كه «بى بى» فرمود: **با بچه من چه كار داری؟** من باز از دست حوزه و سيد ناليدم، باز «بى بى» فرمود: با بچه من چه كار داری؟ براى بار سوم كه اين جمله را از زبان مبارك «بى بى» شنيدم، از خواب پريدم. وحشت سراپاى وجودم را فرا گرفته بود و اصلاً به خود نبودم تا اينكه نامه اى از سيد دريافت كردم. سيد نوشته بود: «يوسف جان! دوست دارم. هر جا مى خواهى بروى، برو! هر كارى كه مى خواهى بكنى، بكن! ولى بدان براى من پارتى بازى شده و اجدادم هوايم را دارند» ديگر طاقت نياوردم و راه افتادم به سمت حوزه و عرض كردم سيد پيش از رسيدن نامه ات خبر پارتى ات را داشتم و گفتم آنچه را آن شب در خواب ديده بودم.

(راوى: يوسفلى ميرشكاك)

زندگى و نماز

به نماز سيد كه نگاه مى كردم، ملائك را مى ديدم كه در صفوف زيباى خويش او را به نظاره نشسته اند. رو به قبله ايستادم. اما دلم هنوز در پى تعلقات بود. گفتم: «نمى دانم چرا من هميشه هنگام اقامه نماز حواسم پرت است». به چشمانم خيره شد.

«مواظب باش! كسى كه سر نماز حواسش جمع نباشد، در زندگى نيز حواسش اصلاً جمع نخواهد شد.»

گفت و رفت. اما من مدت ها در فكر ارتباط ميان نماز و زندگى بودم.

«نماز مهمترين چيز است، نماز را با توجه بخوان» (از سخنان سيد مرتضى آوينى)

بار ديگر خواندم، اما نماز سيد مرتضى چيز ديگرى بود.

(منبع: كتاب همسفر خورشيد. راوى: اكبر بخشى)

تعلقات سيد مرتضى

كتابچه دل سيد پر بود، آن را كه مى گشودى، صدف عشق را مى ديدى كه درونش مرواريد محبت اباعبدالله عليه السلام و ايمان به خدا مى درخشيد. همه وجودش را به امام عشق بخشيده بود. خانه، ماشين و مال، چيزهاى بودند كه در مخيله اش نمى گنجيد. سرانجام دنيا را رها كرد و فرياد زنان با پاى برهنه در برهوت كربلا دويد. فقط براى سالار شهيدان خواند و نوشت. آسمانى بود، متواضع و بلندنظر... در برنامه دانشجويى «رقص علم» به خواش دانشجويى، از مولايش نوشت. برق سكه ها چشمانش را خيره نكرده بود، اين عشق بود كه قلبش را بى تاب ساخته و قلمش را لرزان. اعتراض كردم، سيد سالهاست كه مى نويسى و مى خوانى اما هنوز...

كلامش سردى سخنم را قطع كرد: **«اصلاً تعلقى غير از اين موضوعات ندارم...»**

(منبع: كتاب همسفر خورشيد. راوى: آقاى همايونفر)

تدوين: زهرا سادات حسيني

دلدادگی

ساعت ها خواب نمی مانند...
 این منم، که عمریست، در خواب زیستن را، تجربه میکنم...
 ساعت ها، خواب نمی مانند...
 هر سحر، دور چشمان تو می گردند...
 و در جذبه مهربانی ات، چنان ذره ای فنا شده، گم می شوند...
 خواب مانده، منم که هر رمضان، بوسه بارانم می کنی... و باز... چنان آهوی رمیده ای، از آغوش، می گریزم...
 در این سحر هم آرام، پلکهایم را باز میکنی...
 و خودت اولین لبخندی میشوی، که چشمان تارم، می بیند و به شوق می آید...
 راستی...
 من مانده ام!!!
 تو بنده دیگری، جز من نداری، که حتی یک نگاه هم، رهایم نمی کنی؟؟
 و... من...
 چنان فراموش می کنم، که گویی هزار دلبر عاشق پیشه، جز تو، احاطه ام کرده است...
 مرا ببخش... دلبر همه چیز تمام...
 سجاده ام... بوی عطر گرفته است...
 عطر مغفرت تو را...
 این سحر را به نام مغفرت... می گشایم...
 و نام تو را... چنان جرعه جرعه، سر می کشم... که نور چشمانت، تمام لجن های قلبم را، به چشم
 برهم زدنی... تار و مار کنند...
 قنوت من... و نام نامی تو...؟
 یا غفار... یا غفار... یا غفار...

زهره سادات حسینی

نقش مردم در حکومت دینی از دیدگاه نهج البلاغه

چکیده

تحقیق حاضر به دنبال، تبیین نقش تأثیرگذار مردم در حکومت دینی است تا دانسته شود که مقبولیت، نظارت، مشارکت و وفاداری آن‌ها به نظام دینی چقدر اهمیت دارد. روش تحقیق، توصیفی تحلیلی بوده و مطالب تحقیق با استفاده از منابع کتابخانه‌ای تدوین یافته است. امام علی علیه السلام در زمینه مشروعیت حاکم اسلامی به مشروعیت الهی معتقد بودند و لازمه به فعلیت رساندن حکومت را همراهی، مشارکت و نظارت مردم بر عملکرد حاکمان و مسئولان دانسته و مقبولیت مردمی در کنار مشروعیت الهی را در جهت رسیدن به اهداف جامعه اسلامی در حکومت لازم می‌شمارند. حضرت بارها در سخنان خود حقوق متقابل مردم و حکومت را مشخص نموده و از مردم می‌خواست که نسبت به حاکم خود نگاه نقادانه و به دور از چاپلوسی و سازش کاری داشته و بر کار مسئولان حکومت نظارت داشته باشند، بعد از بیعت به پیمان خود وفادارمانده و از امام و رهبر خود اطاعت کنند. کلیدواژه: مردم، حکومت دینی، نهج البلاغه.

مقدمه

حکومت دینی از دیدگاه مکتب اسلامی و فرهنگ علوی از مهم ترین ابزارهای رسیدن جامعه به کمال و تعالی است. از آنجاکه حیات بشری در این دنیا از منظر فرهنگ اسلامی، ابزاری برای رسیدن به کمال است و آنچه برای انسان اصالت دارد، کمال جاویدان است، لذا حکومت این رشد و تعالی را به گونه‌ای جامع در اختیار دارد و هم می‌تواند زمینه استفاده از هر نوع امکانی را فراهم سازد. حضور و مشارکت فعال مردم در سامان بخشیدن به امور جامعه بسیار مهم است و مردم، سرمایه اصلی حرکت جامعه و نظام حاکم به سوی رشد و تعالی هستند و این حرکت تکاملی با انتخاب، حمایت، نظارت و هدایت مردم تحقق می‌یابد. از تعابیر حضرت علی علیه السلام این گونه استفاده می‌شود که مردم نقش بسیار مهم و تأثیرگذاری در حکومت دینی دارند و در سخنان خود در نهج البلاغه و در قالب حقوق حکومت بر مردم، این نقش‌ها را برای افراد تبیین نموده است که در این مقاله به آن‌ها پرداخته شده است. چون مفهوم شناسی حکومت و حکومت دینی در مقاله قبلی بیان شده است از تکرار آن خودداری نموده و به اصل مقاله پرداخته می‌شود.

ضرورت تشکیل حکومت دینی

یکی از مواردی که عقل، حکم به ضرورت آن می‌کند تشکیل حکومت در هر جامعه‌ای است؛ زیرا قوام و ثبات جوامع انسانی به قانون و اجرای آن است و ضامن اجرای قانون، حکومت است. حکومت، عامل نظم و تداوم زندگی اجتماعی است و جامعه انسانی بدون وجود برنامه، سازمان و به‌طور کلی قوانین و ضوابطی که بتواند نظم خاصی را در اجتماع سبب شود، به نابسامانی و هرج

و مرج می‌انجامد. به سامان رساندن این نابسامانی‌ها، همه درگرو حاکمیت نظامی برگرفته از قوانین و ضوابط پذیرفته شده در جامعه است که توسط حکومت اجرا می‌گردد... (نصرتی، نظام سیاسی اسلام، ص ۱۳۱-۱۳۷)

امیرالمؤمنین علیه السلام نیز به این فایده حکومت چنین می‌فرمایند: «مردم ناگزیر از امیر و حاکم‌اند یا نیکوکار و یا بدکار تا در سایه حکومت وی مؤمن به کار خویش پردازد و کافر نیز از مواهب زندگی بهره‌مند گردد و مردم زندگی خویش را در آن حکومت بسر برند و به وسیله وی اموال بیت‌المال جمع‌آوری شود و به کمک وی با دشمنان مبارزه گردد، جاده‌ها امن و امان شده و حق ضعیفان از نیرومندان گرفته شود و نیکوکاران در رفاه و از دست بدکاران در امان باشند.» (نهج البلاغه، خطبه ۴)

با توجه به آیات قرآن می‌توان چنین اثبات نمود که تشکیل حکومت دینی ضروری است. چراکه حقیقت احکام اسلام اقتضای حکومت دارد و هدف الهی از تشریع این همه قانون با این کیفیت متنوع، برای ایجاد حکومت و یک دولت بزرگ بر اساس احکام شرع مقدس و برای اداره زندگی انسان در تمام ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فردی، فرهنگی و غیره می‌باشد. (فصیحی، امان‌الله، «بررسی نظریات مربوط به ضرورت تشکیل حکومت دینی بر اساس سیره پیامبر اکرم» ص ۲۵)

به عنوان مثال آیاتی که در مورد احکام دفاعی ملی و نیز احکامی که درباره حفظ نظام و دفاع از تمامیت ارضی و استقلال کشور اسلامی است، بر ضرورت و وجوب تشکیل حکومت در اسلام دلالت دارد؛ همان طوری که خدای متعال در سوره انفال آیه ۵۹ فرموده است: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ» چون این آیه کریم دستور می‌دهد تا حد امکان توان، نیرومندی، قدرت و قوت را کسب کنید تا دشمنان از شما بترسند و خیال تعرض به شمارا نکنند. مسلم است که این کار بدون داشتن یک حکومت و دولت امکان‌پذیر نخواهد بود. (محامد، مبانی قرآنی حکومت دینی، ص ۳۱) همچنین آیاتی که شامل احکام جزایی اسلام مانند قوانین دیات و حدود و قصاص که باید به نظر حاکم اسلامی اجرا شود، مانند سوره مائده آیه ۳۳ که بدون برقراری تشکیلات حکومتی تحقق پیدا نمی‌کند.

از این رو برپایی حکومت به جهت آنکه عامل نظم و تداوم زندگی اجتماعی انسان است و همچنین زمینه‌ساز رشد و توسعه می‌باشد و با احکام و فرامین الهی مطابقت دارد، یک ضرورت است.

نقش مردم در حکومت دینی از دیدگاه نهج البلاغه

از منظر امام علی (علیه السلام) مردم پنج نقش اساسی و مهم در تشکیل حکومت دینی دارند.

۱- دید نقادانه نسبت به حاکم

از جمله نقش‌هایی که امام علی علیه السلام در نهج البلاغه برای مردم در حکومت دینی تبیین نموده‌اند، آن است که نگاه نقادانه نسبت به عملکرد حاکمان داشته و هرگز چاپلوسی و مدح حاکم را نگفته و

باملاحظه کاری و موافقت‌های مصلحتی با حکام برخورد نمایند و همیشه سخن حق بر زبان جاری سازند، (قلمداران، حکومت در اسلام، ص ۲۵) چراکه با ادامه این رفتار از سوی مردم، حاکمان به استبداد کشیده می‌شوند. ایشان در این باره می‌فرمایند: «با من آن‌سان که با ستمگران سخن می‌گویند سخن نگویید، القاب پرمطراق برآیم به کار نبرید، آن ملاحظه‌کاری‌ها و موافقت‌های مصلحتی که در برابر مستبدان اظهار می‌دارند در برابر من اظهار مدارید، با من به سبک سازش‌کاری معاشرت نکنید، گمان مبرید که اگر به حق سخنی به من گفته شود بر من سنگین آید، عمل به حق و عدالت بر او سنگین‌تر است بنابراین از سخن حق یا نظر عادلانه خودداری نکنید.» (نهج‌البلاغه، خطبه ۲۱۶)

از دیدگاه نهج‌البلاغه، نقش مهم دیگری که مردم در حکومت دینی بر عهده‌دارند آن است که در برابر پیمانی که با رهبر و امام خود بسته‌اند وفادار باشند و از او در همه حال اطاعت کنند.

۲- اطاعت از امام و وفاداری به پیمان
از دیدگاه نهج‌البلاغه، نقش مهم دیگری که مردم در حکومت دینی بر عهده‌دارند آن است که در برابر پیمانی که با رهبر و امام خود بسته‌اند وفادار باشند و از او در همه حال اطاعت کنند. امیرالمؤمنین علیه‌السلام در این باره می‌فرمایند: «بر امام لازم است در میان مردم آن‌چنان حکومت کند که خداوند دستور آن را فرو فرستاده است و امانتی که خداوند بر او سپرده است ادا کند هرگاه چنین کند بر مردم لازم است که فرمان او را گوش فرا دهند و اطاعتش را فرض دانسته و دعوتش را اجابت کنند.» (همان)
در حقیقت مردم با بیعتی که انجام می‌دهند متعهد شده‌اند که تمامی امکانات خود را در اختیار دولت حاکم قرار داده و او را در تمامی ابعاد کشورداری یاری برسانند و در هیچ بعدی که به یاری آنان نیاز است، کوتاه نیایند. دولت و حکومت دینی وقتی نیرومند است که بالهای نیرومند مردم تکیه‌گاه او باشند. (معرفت، محمدهادی، «امام علی علیه‌السلام و حقوق متقابل مردم و حکومت»، ص ۴۵)

۳- مقبولیت مردمی، رکن مشروعیت
از مهم‌ترین و مؤثرترین نقش‌هایی که مردم در حکومت دینی دارند، مقبولیت حاکم و مسئول نزد اکثریت مردم است و در عقاید سیاسی امیرالمؤمنین علیه‌السلام در مسئله حکومت دینی، مقبولیت مردمی از مهم‌ترین ارکان مشروعیت نظام به شمار می‌رود. (شجاعی زند، مشروعیت دینی دولت و اقتدار سیاسی دین، ص ۶۲)
مسئله‌ی مشروعیت عبارت از این است که چه اشخاصی محق‌اند که به‌عنوان نمایندگان قدرت سیاسی عمل کنند؛ چه چیزی حکومت یا اعمال قدرت یک حکومت را مشروع یا بر حق می‌سازد؛ چه چیزی مردم را به مشروعیت یک حکومت معتقد می‌سازد؛ چه چیزی تعیین‌کننده قانونی قدرت مشروع یا جانشینی مشروع و بر حق قدرت است. به‌طور کلی قدرتی که اعمال می‌شود اگر حقی برای اعمال آن وجود نداشته باشد، نامشروع است و اگر برای اعمال آن حقی وجود داشته باشد، مشروع و بر حق است. (مطهری، سیری در نهج‌البلاغه، ص ۱۴۵)

اعتقاد به مشروعیت نظام لزوماً به معنای پذیرفتن حقانیت و صحت محتوای آن نیست، همان‌طور که حقانیت محتوایی و شأنی نیز شرط کافی مشروعیت نیست. مولای متقیان علی علیه‌السلام این امر را به

عنوان حکمتی که اراده‌ی خداوند به آن تعلق گرفته، بیان فرموده است؛ حکمتی که مفهوم امتحان الهی و جزا و پاداش و پیام‌های آسمانی و معانی بسیاری از اسما و واژگان در گروی آن است. (شجاعی زند، همان، ص ۵۱).

امیرالمؤمنین علیه‌السلام در موارد فراوانی از جمله: اثبات حقانیت خود، احقاق حقوق، اجرای برنامه‌های اصلاحی و اجتماعی، پاسخ گویی به دشمنان، سرزنش مردم و... به انتخاب خود و رضایت مردم بر این انتخاب استناد می‌کردند. (نهج‌البلاغه، نامه ۳؛ نامه ۶؛ نامه ۵۴ و نامه‌های دیگر حضرت علی علیه‌السلام به طلحه و زبیر) چنین استدلال و استندهای قوی نمی‌تواند به چیزی باشد که امام علیه‌السلام به آن اعتقاد ندارد؛ بنابراین قطعاً امیرالمؤمنین علیه‌السلام به مسئله مقبولیت مردم و انتخاب آن‌ها بسیار معتقد بوده‌اند.

۴- نظارت بر عملکرد حاکمان و کارگزاران
احترام به حق نظارت مردم بر قدرت، یکی از پایه‌های اصلی حکومت دینی است. محروم کردن مردم از اطلاعات صحیح و ممانعت از دخالت آنان در امور سیاسی و حکومتی موجب انحصار تصمیم‌گیری‌ها در دست عده‌ای خاص و در پشت درهای بسته خواهد شد. نامحرم شمردن مردم و ایجاد مانع در مسیر جریان آزاد اطلاعات، حاکی از سوءظن حاکمان به مردم است و به تدریج به انعقاد توده‌های بدخیم قدرت می‌انجامد که نهایتاً جا را بر سلول‌های پیکر اجتماع تنگ کرده و حیات جامعه را با خطر مواجه می‌سازد. لازمه‌ی جلوگیری از فساد قدرت، باز بودن فضا و نظارت مردم بر آن می‌باشد. (سعیدی، «آزادی مخالفان سیاسی در حکومت علی علیه السلام»، ص ۳۳)

مسئله نظارت بر عملکرد حاکمان و مسئولان و شفاف بودن عملکرد آنان نزد مردم آن‌قدر مهم است که امام علی علیه‌السلام معمولاً حوادث و مسائل مهم جامعه را برای مردم تشریح کرده و برخورداری مردم از اطلاعات صحیح و شفاف را حق آنان می‌دانستند: «بدانید که شما این حق را نزد من دارید که جز اسرار جنگ را بر شما نپوشانم و کاری جز حکم شرع را بی‌مشورت شما انجام ندهم.» (نهج‌البلاغه، نامه ۵۰)

مولای متقیان علیه‌السلام، این حق را برای مردم در نظام دینی قائل است که بر عملکرد حاکمان و کارگزاران نظارت داشته و آنان را در برابر افکار عمومی پاسخ‌گو بدانند، به‌طوری‌که اگر مردم نسبت به عملکرد او شبهه و اشکالی داشتند، حاکم و مسئول باید برای آن‌ها توضیح بدهد و امام علیه‌السلام، این کار را موجب آمادگی حاکم و همگامی او با مردم و استواری جامعه در مسیر حق می‌داند. (سعیدی، همان، ص ۳۴) بدون شک چنین وظیفه‌ای به‌منزله‌ی محترم شمردن حق نظارت مردم و حق سؤال و انتقاد است. امام علیه‌السلام صریحاً مردم را برای نظارت بر عملکرد خود دعوت می‌کند و به عبارت دیگر به آن‌ها حق نظارت می‌دهد و حق نظارتشان را به رسمیت می‌شناسد.

مردم در یک حکومت، زمانی به‌درستی از حقوقشان بهره‌مند می‌شوند که امکان مشارکتشان، به‌طور واقعی، فراهم باشد و بتوانند در تصمیم‌گیری‌ها و اداره حکومت نقش داشته باشند

۵- مشارکت مردم در فرایند تصمیم‌گیری حاکمیتی
مردم در یک حکومت، زمانی به‌درستی از حقوقشان بهره‌مند می‌شوند

دادخواهی خودداری نکنند: «پس از گفتاری به حق، یا مشورت به دادگری باز نایستید.» خطبه ۲۱۶

نتیجه گیری

از نگاه امام علی علیه السلام مردم در حکومت دینی خود پنج نقش اصلی دارند:

۱- مشارکت در فرایند تصمیم گیری های حاکمیتی، حق انتخابی که در حکومت دینی برای برگزیدن حاکمان، مسئولان و کارگزاران به افراد جامعه داده می شود، از مهم ترین جلوه های نقش آفرینی مردم در حکومت دینی است.

۲- نگاه نقادانه نسبت به عملکرد حاکم و مسئولان، پرهیز از تملق و چاپلوسی و نداشتن برخوردهای محافظه کارانه و سازشکارانه و بیان حق

۳- اطاعت از امام و رهبر جامعه و بستن پیمان و بیعت و وفای به آن

۴- نظارت بر عملکرد حاکمان و کارگزاران

۵- مقبولیت مردمی که به عنوان رکن مشروعیت در حکومت دینی بسیار مورد تأکید و پذیرش امیرالمؤمنین علیه السلام است بنابراین بر طبق این پنج دیدگاه، نقش مردم در حکومت دینی بسیار مؤثر و پررنگ است.

فهرست منابع

* نهج البلاغه: ترجمه محمد دشتی، قم: مشهور، ۱۳۷۹.

۱. دلشاد تهرانی، مصطفی، حکومت و مدیریت در نهج البلاغه، تهران: دارالحديث، ۱۳۹۷.

۳. سعیدی، محمدحسن، آزادی مخالفان سیاسی در حکومت علی علیه السلام، حکومت اسلامی، شماره ۱۷، ۱۳۷۹.

۴. شجاعی زند، علیرضا، مشروعیت دینی دولت و اقتدار سیاسی دین، تهران: تبیان، ۱۳۷۶.

۵. فصیحی، امان الله، «بررسی نظریات مربوط به ضرورت تشکیل حکومت دینی بر اساس سیره پیامبر اکرم»، ماهنامه معرفت، شماره ۱۵۰، خرداد ۱۳۸۹.

۶. قلمداران، حیدرعلی، حکومت در اسلام، قم: دارالفکر، ۱۳۸۵.

۷. محامد، علی، مبانی قرآنی حکومت دینی، قم: زائر، ۱۳۸۹.

۸. مطهری، مرتضی، سیری در نهج البلاغه، تهران: صدرا، بیتا.

۹. نصرتی، علی اصغر، نظام سیاسی اسلام، قم: هاجر، ۱۳۸۳.

۱۰. معرفت، محمدهادی، «امام علی علیه السلام و حقوق متقابل مردم و حکومت»، کتاب نقد، شماره ۱۸، ۱۳۸۰.

که امکان مشارکتشان، به طور واقعی، فراهم باشد و بتوانند در تصمیم گیری ها و اداره حکومت نقش داشته باشند و در نحوه کار زمامداران نظارت کنند و نظر دهند و نظرشان مورد توجه قرار گیرد. امیر مؤمنان علی علیه السلام بر این نظر بود که همگان در حکومت مشارکت کنند و نقش داشته باشند، چنان که در خطبه ۲۱۶ می فرماید: «هیچ کس - هرچند جایگاهش در حق بسی بزرگ باشد و برتری او در دین بسی پیش تر از دیگران باشد - بالاتر از آن نیست که در گزاردن حقی که خداوند بر عهده او گذشته است از یاری دیگران بی نیاز باشد؛ و هیچ کس - هرچند مردمان او را کوچک شمارند و در دیده آنان بی مقدار به حساب آید - خردتر از آن نیست که نتواند دیگران را در گزاردن حق یاری دهد یا نخواهد که بر انجام دادن وظیفه او را یاری دهند.» (دلشاد تهرانی، مصطفی، حکومت و مدیریت در نهج البلاغه، ص ۵۷)

زمینه سازی برای مشارکت همگانی در حکومت، در حقیقت پاسداشت کرامت مردمان است؛

زمینه سازی برای مشارکت همگانی در حکومت، در حقیقت پاسداشت کرامت مردمان است؛ و امیر مؤمنان علی علیه السلام این مشارکت را تا آنجا می داند که هیچ کس محروم نگردد و هیچ کس خود را بی نیاز از آن نخواند. امام علیه السلام در این جهت، راه را بر همگان گشود تا هر کس به تناسب توان خود، مشارکت نماید؛ و از مردمان خواست تا از مشارکت در امور، حق خواهی، نظر دهی و

استکبار جهانی و مهدی موعود علیه السلام

منجی و موعود آخر الزمان موضوع مشترک در بین همه ادیان و همه انسانهاست. گویا در نهاد هر کس این عقیده وجود دارد که جهان به یک مصلح و منجی نیاز دارد تا از این اوضاع خطرناک و نابسامان نجات پیدا کند. تاریخ زندگی بشر در هیچ زمانی به اندازه زمان کنونی زندگی او، ظلم، فساد، جنگ، خونریزی، تشنج و اضطراب را نشان نمی دهد.

هیچ پناهگاه و مرجعی وجود ندارد که بتواند جلوی رشد روزافزون این وضعیت را بگیرد.... طبیعت گراها و طاغوت ها در طول تاریخ همیشه از دشمنان بالقوه خود نیز به شدت می ترسیده اند و حتی تحمل تصور دشمنی را که فعلاً تهدیدی برای آنها نیست نیز نداشته اند. فرعون مدت ها قبل از به دنیا آمدن موسی تمامی پسران بنی اسرائیل را که به دنیا می آمدند، می کشت تا مبدا موسی به دنیا آید و ده ها سال بعد بساط ظلم او را برچیند.

حکومت جائز بنی عباس از مدت ها قبل از به دنیا آمدن امام زمان عجل الله، امام حسن عسکری علیه السلام را تحت مراقبت نگه داشت و بارها منزل ایشان را کنترل می کردند تا مبدا آن طور که به گوششان خورده بود فرزندی از ایشان متولد شود که بساط حکومت و ظلم آنها را برچیند.

اما خطرناکترین شکل اعتقاد به منجی برای استکبار جهانی مشکلی است که در عقاید مسلمین به خصوص شیعه وجود دارد؛ زیرا در اعتقادات و نیز منابع دینی شیعه موعود آخر الزمان با تمامی خصوصیات حتی جزئی ترین آنها مشخص و معرفی شده است و هم اکنون وجود خارجی دارد و منشأ آثار فراوانی در جامعه مسلمین و حتی جامعه جهانی است. استکبار حضور و وجود چنین منجی و موعودی را با گوشت و پوست خود احساس کرده است و ضربه های زیادی از او خورده است. انقلاب اسلامی و تشکیل حکومت اسلامی آن هم به اهتمام نایب برحق منجی آخر الزمان، برای استکبار جهانی معنا و مفهومی بسیار تهدیدکننده و خطرناک داشته و دارد. چنین انقلابی دقیقاً به معنای شروع شمارش معکوس ظهور و حضور منجی و نابودی استکبار جهانی است.

اکنون این سوال مطرح است که چگونه حضرت مهدی با شمشیر و نیزه در مقابل آن همه بمب افکن و موشک انداز و نیروهای آتش زا و مخرب و وسایل نقلیه زمینی، هوایی و دریایی می تواند گروه های منحرف و ضد اسلام را به اسلام و قرآن گرایش دهد و در صورت ترمد و تخلف به این حیات آنها خاتمه دهد.

در پاسخ این سوال باید گفت که اگر بخواهیم از بُعد معجزه و استفاده از نیروی معنوی و یاری خداوند بگوییم همانطوری که در شرح مندرج آیات قرآنی در مورد موسی و فرعون آمده است حضرت موسی با استفاده از عصای خود تمام نیروهای ساحر و جادوگر را شکست داد و باز هم با استفاده از عصا به اذن خداوند نیل را شکافت و قوم خود را نجات داد و بر فرعونیان با آن همه تجهیزات پیروز گردید.

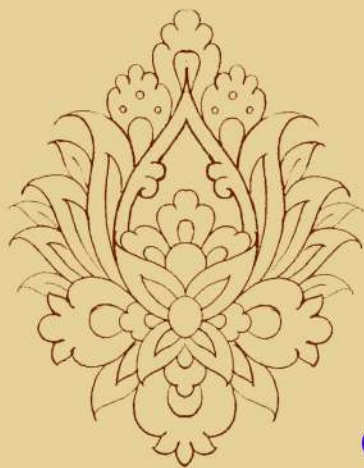
بدین ترتیب برای خداوند سهل و آسان است که حجتش امام زمان (عج) را بر مستکبرین و زورگویان جهان مسلط و پیروز فرماید، آنچنان که دنیای کفر و ایمان به حیرت در آید و اسلام راستین را بر سراسر جهان به نمایش در آورد و بساط ظلم و کفر برچیده شود.

«حق بر همه چیز غالب می گردد»

بعد از اینکه جنگ حق علیه باطل صورت پذیرفت و در این میانه و پیکار حق پیروزی یافت، نوبت به این نکته می رسد که حکومت به دست چه کسانی می افتد و سرانجام حکومت چه می شود؟

ادامه دارد...

زهرا سادات حسینی

«آدم ای شاه پناهم بده»

مرحوم حبیب‌الله چایچیان (حسان) درباره‌ی ماجرای سرودن شعر «آدم ای شاه پناهم بده» می‌گوید: مادرم در آخرین لحظاتی که خدمتشان رسیدم، همیشه آن حال و هوای ارادت به چهارده معصوم را داشت و در همان حال که سکنه کرده بود، دکتر را خبر کردیم. دکتر مشغول گرفتن نوار شد و وقتی خواست برود، متأسفانه مادرم سکنه دیگری کرد. من به دکتر آن را اعلام کردم. دکتر خطاب به من گفت: «فردی که این گونه سکنه کند، کمتر زنده خواهد ماند!» به هر حال دکتر راهی شد و من خدمت مادر برگشتم و به ایشان عرض کردم، شما آرزویتان چیست؟

ایشان گفت: آرزوی من این است که یک بار دیگر حضرت رضا را زیارت کنم (و این نکته را هم بگویم که راه رفتن ایشان خیلی سخت بود و حال خوبی نداشت و من دو بازوی مادر را می‌گرفتم تا بتواند یواش یواش حرکت کند). با هواپیما به سمت مشهد رفتیم. نمی‌دانم در ایام تولد حضرت رضا بود یا شهادت، حرم خیلی شلوغ بود. وارد شدن به حرم هم یقیناً مشکل و حتی برای مادرم غیرممکن بود!!!

گفتم مادر جان! از همین جا سلام بدهی، زیارت قبول است. گفت: «اما قدیمی‌ها تا ضریح را نبوسیم، به دلمان نمی‌چسبد» گفتم: دل چسبی‌اش به این است که حضرت جواب بدهد.

هر چه کردم دیدم مادر قبول نمی‌کند. خلاصه بازوی مادر را گرفته بودم و همین طور به سمت ضریح حرکت می‌کردیم؛ در همین حال دیدم که حال شعر برایم فراهم شد، من تمام توجه‌ام را به شعر و الهامی که عنایت شده بود دادم، دیدم زبان حال مادرم است نه زبان حال من! و شعر تا «تخلص» رسید.

وقتی شعر به «تخلص» رسید دیدم مادرم با آن ازدحام که آدم سالم نمی‌توانست برود، خودش را به ضریح رسانده بود و داشت ضریح را می‌بوسید و من هم ضریح را بوسیدم؛ و این شعر در حقیقت زبان حال مادرم در آخرین لحظات عمرش است... شعر کامل به شرح زیر است:

آدم ای شاه پناهم بده

خط ابانی ز گناهم بده

ای حرمت مجادمانه گان

دورمران از دورا هم بده

ای گل بی خار گشتن عشق

قرب کافی چو گناهم بده

لایق وصل تو که من زبتم

اذن بیک خط گناهم بده

ای که حریمت مثل کمر باست

شوق و بک خیزی گناهم بده

تا که ز عشق تو که لازم چو شمع

کرمی جان سوز به آهم بده

لشکر شیطان به کین من

بنی کسم ای شاه پناهم بده

از صف مرکان گمنی کن به من

با نظری یار و پا هم بده

د شب اول که به قبرم نهند

نور بدان شام ییاهم بده

ای که عطا بخش به عالمی

جله حاجات مرا هم بده

آن چه صلاح است برای «حسان»

از تو اگر هم که نخواهم بده

زهر سادات حسینی

بانوی تبرکات

مرسم دیو که آینه، پر از حیران
منه‌ها که آبادی در معرض دیران
گرچه بر تاج شیه تیج و تب پر حمت
ساحل آرد مشرب موج سگر دیران
با خودم، بانوی بارگاه، کویر آورده
حرف یایم را بخور که از صفحہ ی پیشان
بافه بافته حاجتم را رسته بر این سرخس
دل پریش که گردش باهت هت طوفان
خوب دیدم که دعایم اجابت مرشود
خوب دیدم که به رسم کوچکم مرخونم

فاطمه زهرا مرادی

وایژه بارز امامه دهه کرامت

همزمان با میلاد امام رئوف علی بن موسی الرضا علیه السلام و دهه ی کرامت در تاریخ ۱۰ خرداد واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها اقدام به برگزاری ویژه برنامه با حضور ۶۰ نفر از دختران دهه ی هشتادی و اجرای مبلغان طرح امین مدارس نمود.

برنامه با اجرای خانم ها الهه ملکی و حمیده دوست محمدی آغاز گردید. در ابتدا دانش آموز خانم فاطمه افشار قاری قرآن، به تلاوت قرآن همراه با ترجمه به صورت شعر پرداخت. در ادامه گروه سرود دختران فاطمه به اجرای دو سرود زیبا پرداختند. دانش آموز ریحانه نیکخواه دکلمه بسیار زیبا در مدح حضرت معصومه سلام الله علیها و امام رضا علیه السلام خواندند.

اجرای مسابقه توسط خانم لیلا شیرینی در دو گروه سنی، بریدن کیک به مناسبت میلاد دو امام زاده عظیم الشان و اهدای جوایز از دیگر برنامه های بسیار جذاب این مراسم بود. حضور مادران در این برنامه موجب شد تا از این فرصت استفاده نموده و خانم دکتر معصومی ماما به بیان نکات تغذیه ای و مراقبتی دختران بپردازند.

در پایان مراسم دختران به قرائت دسته جمعی صلوات خاصه امام رضا علیه السلام پرداختند و با توسل به امام رئوف برنامه به پایان رسید.

سمیه اکبری

عکاس: سیمیه اکبری * مورخ: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰

همه‌ی شهرها خراسان شد

ا برمی خواست زائرت باشد، آب شد قطره قطره باران شد
نور می خواست خادمست باشد، چلچراغ میان ایوان شد

زندگی زیرپای زائرها، آرزوی قدیمی کوه است
و چه خوشبخت بود کسی که آمد و مرمرستان شد

تو بهاری و می شوی تکرار در دعای درخت های چنار
خوش به حال درخت عاشق ده که در این بارگاه دربان شد

حرمت جان پناه زائرهاست، شب شعر تمام شاعرهاست
تابه دُعل دوییت تجسیدی، شاعران رزقشان فراوان شد

تو بهائی که جوهر قلت، علم فقه و کلام می سازد
سخت واژه واژه، حرف به حرف، مکتب درس های ریان شد

تو بهائی که صاحبان هنر با دور رکعت نماز بلاسر
از تو مضمون ناب می گیرند، با تو حرکار سخت آسان شد

محمودس خداشناسی تو، غرق در خلبی حاسی تو
دل غران صائبی مذهب به تو مایل شد و مسلمان شد

ماه در دست راه افتادی، تو به ماراه را نشان دادی
نقشه را غرق نور کردی و بعد خاک پای تو نامش ایران شد

کشورم صحن انقلاب تو است، چون اباسلط در رکاب تو است
نقشه لبریز آفتاب تو است، همه شهرها خراسان شد

فائزه اجدیان

پدر علم موشکی ایران که بود؟

جوانی که کابوس صهیونیست باشد...

(قسمت دوم)

راه اندازی یگان موشکی حزب الله در لبنان به روایت

برادر؛ ۱۳۶۵-۱۳۶۶

محمد تهرانی مقدم برادر شهید از این رویداد چنین سخن می گوید: «حاج حسن حتی به لبنان هم آمد و یگان موشکی حزب الله را در آنجا ایجاد کرد. تقریباً در سال ۶۵-۶۶ بود. بچه های حزب الله لبنان بسیار دوستدار حاج حسن آقا بودند. با کارهایی که ایشان انجام داد، حزب الله موفق به تجهیز سلاح هایی شد که هرگاه صهیونیست ها شرارتی می کردند، با پاسخ دندان شکن مواجه می شدند. الان هم قاطعانه بگویم، رژیم صهیونیستی اگر هرگونه عملیات یا تهدیدی را علیه جمهوری اسلامی داشته باشد، از ناحیه موشک های حزب الله لبنان مشت محکمی را دریافت خواهد کرد که قلب تل آویو را زیر و رو می کند. باید بگویم بهترین هدیه حاج حسن آقا به مردم و حزب الله لبنان، آموزش و انتقال تجربیات موشکی به این کشور بود، به طوری که در جنگ ۳۳ روزه و جنگ ۲۲ روزه غزه، پیروزی حزب الله و بچه های حماس علیه صهیونیست ها مدیون همین آینده نگری ایشان بود که رزمندگان حزب الله را آموزش دادند. از همین طریق بود که حزب الله توانست سیستم موشکی اش را ایجاد کند و نه تنها مانع پیشرفت رژیم صهیونیستی در جنوب لبنان شد بلکه تمام نقشه های صهیونیست ها را نقش بر آب کرد».

دستیابی به نازعات اولین موشک ایرانی؛ ۱۳۶۶

به روایت سردار نامی: «همزمان با انجام عملیات های مقابله به مثل موشکی و با پیگیری هایی که خود سردار

مقدم داشتند، در اواخر جنگ به یک سامانه موشکی و راکت ساخت داخل دست پیدا کردیم به نام راکت نازعات، که بردش بین ۸۰ تا ۱۲۰ کیلومتر است و با تلاش هایی که انجام داده بودند به ۱۵۰ کیلومتر رسیده بود. از دلایل طراحی و ساخت این سامانه، کمک در کنار موشک اسکاد بود که بتواند با یک نواخت تیر بالا قدرت مقابله با جنگ شهرها را داشته باشد. موشک اسکاد، موشک گران قیمتی است و به لحاظ آماده سازی و کم و کیف پرتاب برای اهداف خاص استفاده می شود. ما بعضاً اهدافی داشتیم با ابعاد گسترده که حتماً نیاز به دقت یا قدرت انفجار زیاد داشت، منتها تنها سامانه ای که داشتیم همین اسکاد بود و لذا از همان مقطع، همزمان با فعالیت تحقیقاتی جهت ساخت موشک های اسکاد، ساخت سامانه های ارزان قیمت و دارای قدرت مانور بالاتر نیز آغاز شد، تا بتوانیم بعضی از اهدافی را که ارزش و اهمیت چندانی ندارد با آن سامانه مورد اصابت قرار بدهیم. همانجا تلاش و پیگیری برای ساخت و تولید موشک نازعات در اولین قدم طرح ریزی شد و در دستور کار قرار گرفت که ما در پایان جنگ، یعنی اواخر سال ۱۳۶۶ موفق شدیم به این سامانه دست پیدا بکنیم».

شرکت در عملیات مرصاد؛ مرداد ۱۳۶۷

به روایت سردار نامی: «در بحبوحه عملیات مرصاد دیدیم سردار مقدم به عنوان یک خدمه پای یک خمپاره ۱۲۰ در حال شلیک به سمت دشمن و منافقین است. سردار مقدم یعنی کسی که به عنوان فرمانده موشکی در حال انجام وظیفه بود وقتی ضرورت را احساس می‌کند، می‌آید به عنوان یک خدمه ۱۲۰ به مقابله با دشمن».

موفقیت در ساخت شهاب ۳: ۱۳۷۷

روایت سردار «عباس خانی آرانی» جانشین فرمانده توپخانه و موشکی نیروی زمینی سپاه، از این اتفاق بدین ترتیب بود: «درست است که وزارت دفاع به عنوان واحد پشتیبانی کننده نیروهای مسلح در بحث ساخت موشک «شهاب ۳» وارد می‌شود، اما عمده کارهای تحقیقاتی‌اش را شهید مقدم انجام داده بود. این شهید عزیز عقیده داشت نباید چیزی را دیگران بسازند و بعد آن را به ما بدهند. به عبارت دیگر می‌گفت اگر نیروهای مسلح ما درک کردند بنابر نوع تهدید به چه ابزاری برای مقابله نیاز دارند، باید برای تولید آن گام بردارند. زیرا متخصصان داخلی کشورمان از توانمندی و قدرت عمل بسیار بالایی برخوردار هستند».

ساماندهی صعود بزرگ به قله دماوند؛ ۱۳۸۱

روایت سردار «یدالله مکاری» مسئول هیات کوهنوردی سپاه از این صعود بدین شکل است: «کاری که سردار حسن مقدم انجام داد، کاری بس دشوار و بزرگ بود ولی از آنجا که قریه الی‌الله بود و همراه با توکل و نشأت گرفته از نام ائمه و یاری گرفتن از آنها بود، باموفقیت به انجام رسید. صعود به قله دماوند بدون شک برای اولین و آخرین بار بود که اجرا شد. در سالروز میلاد حضرت فاطمه زهرا (س) از چهارده یال کوه دماوند با نام چهارده معصوم با شرکت ۵ هزار کوهنورد از سراسر رده‌های سپاه انجام شد که از این تعداد، ۴۱۳۷ نفر آنان موفق به صعود بر بام ایران یعنی قله دماوند شدند و حدیث کسا را آنجا قرائت کردند».

جانشین نیروی هوا فضای سپاه؛ ۱۳۸۴

شهید تهرانی مقدم در تاریخ ۱۳۸۴/۷/۱ به عنوان جانشین سردار علی زاهدی در نیروی هوا فضای سپاه پاسداران منصوب شد.

رئیس سازمان جهاد خودکفایی سپاه؛ آذر ۱۳۸۵

۲۵ آذرماه ۱۳۸۵ بود که حاج حسن مقدم به عنوان مشاور فرمانده کل سپاه در امور موشکی و رئیس سازمان خودکفایی سپاه انتخاب شد.

شهادت

سردار حسن تهرانی مقدم تا روز آخر عمر نیز به عنوان مسئول این سازمان در ایجاد یک توان علمی و دانشی پایه و زیر بنایی مشغول کارهای علمی و تحقیقاتی بود و در روز شهادتش در پادگان امیرالمومنین (ع) شهرستان ملارد در حالی که برای آزمایش موشکی، آماده می‌شد، بر اثر انفجار زاغه مهمات، به یاران شهیدش (احمد کاظمی، حسن شفیعی زاده، حسن غازی، غلامرضا یزدانی، علیرضا ناهیدی، مصطفی تقی‌خواه و ...) پیوست.

اینجا مدفن کسی است که آرزوی نابودی اسرائیل را داشت.

محسن رفیق‌دوست وزیر اسبق سپاه می‌گوید: «شهید تهرانی مقدم ۶ ماه قبل از شهادت آمد اتاق من و گفت ما الان موشکی داریم که اسرائیل را می‌زند. دعا کن ما روزی چند تا از این موشک‌ها را به اسرائیل شلیک کنیم».

گزیده‌ای از سخنان پدر موشکی ایران

گزیده‌ای از سخنرانی سردار شهید تهرانی مقدم در سال ۱۳۸۷ در جمع پیشکسوتان توپخانه و موشکی سپاه: «... برتری ارتش در دو بخش بود یکی در بخش‌های هوایی و هوانیروز و یکی توپخانه، ارتش حاضر نبود تحت هیچ شرایطی این برتری را از دست بدهد و وارد شدن ما به عرصه برتری ارتش خط ممنوعه‌ای بود که در آن زمان، شهید صیاد شیرازی با همت و مردانگی و افق بلندی که داشتند این سد را شکستند و ما از کانال شهید صیاد شیرازی وارد عرصه توپخانه شدیم و به دستور شهید

صیاد شیرازی وارد ارتش شدیم و اولین دوره عالی توپخانه را آموزش دیدیم و با مفاهیم توپخانه آشنا شدیم.

روایت برادر شهید پس از خوابی که دید؛ حفظ غزه کار ما بود

برادر شهید حسن تهرانی مقدم با اشاره به خوابی که از برادرش دیده بود تصریح کرد: او را در اوج دیدم و علتش را پرسیدم که حسن در جواب به من گفت به من مأموریتی داده‌اند که آن را انجام می‌دهم و بعد از آن که مأموریتش را پرسیدم از آن بالا غزه را به من نشان داد و گفت حفظ غزه کار ما بود.

برادر این شهید با تأکید بر اینکه شهید تهرانی مقدم در کارهای خیریه همواره ثابت قدم بود، اظهار داشت: ایجاد مؤسسه شهدای غدیر از اقدامات آن شهید بزرگوار بوده و او همواره با گره‌گشایی از کار مستمندان کارهای خود را نیز گره‌گشایی می‌کرد.

سردار محمد تهرانی مقدم افزود: اگر این شهید به این درجه رسید که دانشمند برجسته بود فقط از جایگاه علمی نبود بلکه او راهش را با استعانت از اهل بیت (ع) آغاز کرد و ادامه داد.

وی خاطر نشان کرد: اکنون که ایران به عنوان ششمین قدرت موشکی جهان می‌درخشد از تلاش‌های این دانشمند بی‌ادعاست که با استفاده از ظرفیت‌های نخبگان داخل مملکت در شرایط تحریم و اوج مشکلات توانست کشور را به اقتدار برساند.

شهید حسن تهرانی مقدم اسرائیل را به لرزه انداخت

حجت‌الاسلام و المسلمین طائب در سومین سالگرد شهادت شهید حاج حسن تهرانی مقدم به سخنرانی پرداخت و گفت: دانش، هدف و تاثیر این دو بر شخص سه نقطه‌ای است که اگر کسی موفق شود آن را به دست آورد عبدالله می‌شود که شهید تهرانی مقدم به واقع این سه را داشت و عبد خدا بود.

حجت‌الاسلام و المسلمین طائب با بیان این که شهید

حسن تهرانی مقدم باعث ترس رژیم صهیونیستی شد، اظهار داشت: آن چه که اسرائیل را به لرزه انداخت، همین سیستم‌هایی است که وی به وجود آورد که در غزه، لبنان و ایران قابل مشاهده است.

وی افزود: حاج‌حسن فقط برای خدا کار می‌کرد و زبان معرفی خودش را نداشت مگر این که ضرورتی پیدا می‌شد، یکبار برای من تعریف کرد در زمان ریاست جمهوری حضرت آقا ایشان مرا صدا کردند و گفتند فلانی برو این دانش را در ایران بی‌اور در حالی که او یکی از افرادی بود که به طور قطع در زمینه موشکی و دانش آن دخالت داشت اما نامی از او در میان نبود. این موضوع را هم تحت ضرورتی برای من گفت.

حجت‌الاسلام طائب ادامه داد: او برای صاحب موشک شدن هدف را شناخته بود و به همین دلیل می‌رفت تا این موضوع را دنبال کند همانطور که دیدیم روی سنگ مزارش نوشته است این جاسوس کسی است که می‌خواست اسرائیل را نابود کند این جمله برگرفته از صحبت‌های خود حاج‌حسن بود که نشان می‌داد او هدفش را شناخته است.

وی ادامه داد: همانطور که امام هم گفته بودند اسرائیل باید از صفحه روزگار محو شود، بنابراین علم حاج حسن جهت‌دار بود و از عالم و آدم برای اسرائیل آتش درست کرد. حجت‌الاسلام و المسلمین طائب در پایان این سخنرانی زیر یکی از عکس‌های شهید تهرانی مقدم به یادگار نوشت: به زودی برکت شهادت در شکست اسرائیل مشخص خواهد شد.

وقتی پروفیسور شاگرد شهید طهرانی مقدم شد

استاد دانشگاه علم و صنعت در برنامه جهان آرا گفت: شهید حسن طهرانی مقدم استثنائی بود که به دنبال مدرک دکتر و مهندسی نبود، ولی موفق بود!

روایت همسر رهبر انقلاب از لحظه شهادت حاج حسن

«الهام حیدری» در کتاب با دست‌های خالی می‌نویسد: بعد از شهادت ایشان، من از همسر حضرت آقا پرسیدم:

«روز شهادت حاج حسن چه اتفاقی افتاد؟» ایشان گفتند: «آقا آمده بودند منزل برای صرف ناهار که صدای انفجار بلند شد... آرزویش این بود که مشیت ولایت را هرچه محکم تر و پولادین تر کند تا وقتی مقام معظم رهبری می فرمایند: «تهدید را با تهدید جواب می دهم»، مشیت ولایت پر باشد. رهبری هم فوق العاده حاج حسن را دوست داشتند. معظم له چه در طول جنگ، آن زمانی که رئیس جمهور بودند و چه بعد از رهبری، به نظامی ها و افرادی که مخلصانه در جنگ و دفاع خدمت کرده بودند، محبت زیادی داشتند، اما علاقه ایشان به حاج حسن مثال زدنی بود. ایشان همیشه در ایام عید غدیر میزبان مسئولین و مردم بوده اند و حتی سفرای کشورهای دیگر هم خدمت ایشان می رسند، اما آن سال، بعد از شهادت حاج حسن، چنان متأثر بودند که عید نگرفتند. حاج حسن آقا ملاقاتهای خصوصی زیادی با رهبری داشتند. البته هر وقت نیاز بود، خدمت ایشان می رسیدند. کسی نبود که بخواهد وقت آقا را بگیرد. همیشه می گفت: من وقتی آقا را ملاقات می کنم که دستم پر باشد، باید ایشان را خوشحالی کنم، چون ایشان مشکلات و سختی ها را می دانند، هنر آن است که من با دست پر خدمت ایشان برسم.

بعد از شهادت ایشان، من از همسر حضرت آقا پرسیدم: «روز شهادت حاج حسن چه اتفاقی افتاد؟» ایشان گفتند: «آقا آمده بودند منزل برای صرف ناهار که صدای انفجار بلند شد. ما از سر سفره بلند شدیم، بیرون را نگاه کردیم. آقا کمی استراحت کردند و بعد رفتند سر کارشان، شب که برگشتند خیلی ناراحت بودند. من پرسیدم چه اتفاقی افتاده، ایشان فرمودند که یکی از بهترین عزیزانم را از دست دادم.»

برادر شهید حسن تهرانی مقدم

ابداً شهید تهرانی مقدم باعث نابودی اسرائیل خواهد شد.

محمد تهرانی مقدم گفت: در شرایط فعلی همانطور که آقا فرمودند: چنانچه اسرائیل کوچکترین خطایی کند

حیفا و تل آویو با خاک یکسان خواهد شد و این معنای اقتدار ما است چون ما بهترین سلاح بازدارندگی را در اختیار داریم که باعث شده تا هیچ احدی قصد تعرض به میهن اسلامی را حتی در فکر خود نپرواند.

ایشان در خصوص نقش شهید تهرانی مقدم در خصوص پیشرفت صنایع موشکی و دفاعی کشور گفت: بهترین جمله ای که در وصف این شهید بزرگوار قابل بیان است همان جمله ای است که مقام معظم رهبری در فرمایشات خود فرموده اند: سردار عالیقدر، دانشمند برجسته، پارسای بی ادعا.

وی در ادامه گفت: اگر امروز در منطقه شاهد امنیت مطلق در مرزهایمان هستیم حاصل خون شهدا و ایثار ایثارگران ما است. اگر دشمنان ما سناریوهایی مبنی بر دشمنی با ملت ایران چه بر روی میز و چه در زیر میز دارند اما هیچ غلطی نمی توانند بکنند این است اگر بخواهند یکی بزنند، ده تا می خورند.

برادر شهید حسن تهرانی مقدم در ادامه ضمن بیان خاطره ای افزود: چند وقت پیش که بنده لبنان بودم حسن آقا آمدند و گفتند: چرا ما موشک های ۲۰۰۰ کیلومتری بر سر اسرائیلی ها بریزیم؟ از جنوب لبنان تا حیفا و تل آویو ۱۵۰ کیلومتر بیشتر نیست بنابراین در زمینه خط تولید موشک های حزب الله را راه اندازی کردند، در شرایط فعلی همانطور که آقا فرمودند: چنانچه اسرائیل کوچکترین خطایی کند حیفا و تل آویو با خاک یکسان خواهد شد و این معنای اقتدار ما است که بهترین سلاح بازدارندگی را در اختیار داریم که باعث شده تا هیچ احدی اصطلاحاً قصد تعرض به میهن اسلامی را حتی در فکر خود نپرواند.

تهرانی مقدم در ادامه عنوان کرد: شهید بزرگوار از روزی که به لبنان آمد به من گفت روی قبر من بنویسید من همان کسی هستم که می خواستم اسرائیل را نابود کنم و امروزه ابداعات آن شهید باعث نابودی اسرائیل خواهد شد.

وی در ادامه بیان داشت: چند وقت پیش مقام معظم

تهرانی مقدم در پایان گفت: دشمن در نظر دارد تا کشور ما را نیز مثل کشورهای همسایه به این وضعیتی که امروزه می بینید دچار کند، اما این در حالی است که ما معتقدیم بهترین دفاع حمله است. موشک های حاج حسن بهترین سلاح تدافعی، اقتدار و بازدارندگی است. ما به دنبال جنگ با کسی نیستیم ولی اگر قصد تجاوز از سوی دشمن باشد آن را در نطفه خفه می کنیم.

رهبری به خانه ما آمدند و خاطره ای را از شهید مطرح فرمودند: حاج حسن آقا آمدند و دست ما را گرفتند و بردند بندرعباس و سوار یک شناوری شدیم و رفتیم وسط آب که موشکی از وسط آب به بیرون آمد به حسن آقا گفتم: این موشک از کجا شلیک شده و به کجا می رود؟ حسن آقا گفتند: آقا مگه نفرمودید که اگر لازم باشه ناوهای متجاوز آمریکا و کشورهای متجاوز را بگیریم؟ به این می گویند تیر غیب که معلوم نیست از کجا شلیک می شود اما جایی که باید می رود.

تدوین: زهرا سادات حسینی

ویژگی های نوجوانان

سه گروه با والدین هدایت کننده، والدین قدرت مدار و والدین آسان گیر یا آزاد به دست آمد). نتایج نشان می دهد که بهترین نمره های درسی از آن فرزندان والدین هدایت کننده بوده و برعکس. فرزندان والدین قدرت مدار و فرزندان والدین آسان گیر و والدین بی ثبات کمترین پیشرفت تحصیلی را داشته اند.

والدین هدایت کننده: به نوجوانان خود کمک می کنند تا در برخورد با هر موضوعی هم جوانب آن را بسنجند، از این که فرزندان شان برخی از مسایل را بهتر از آنان بشناسند احساس رضایت می کنند، درباره مسایل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی با فرزندانشان گفتگو می کنند. فرزندان نوجوان خود را در تصمیم گیری های مربوط به خانواده شرکت می دهند. در واکنش به موفقیت های تحصیلی و ایفای نقش های مثبت، نوجوان را تشویق می کنند. اگر فرزندشان نمره پایین بگیرد با تشویق به موفقیت بیشتر به او کمک می کنند.

والدین قدرت مدار: از نوجوان خود می خواهند که به آنان بحث نکنند و بزرگسالان را زیر سؤال نبرند و به فرزندان خود گوشزد می کنند که وقتی بزرگ تر شوند متوجه اشتباهات کنونی خود خواهند شد. وقتی فرزندان شان نمره بد می گیرند به شدت ناراحت می شوند و به سخت گیری هایشان می افزایند.

والدین آسان گیر: توجهی به نمرات درسی فرزندانشان ندارند و به آن اهمیتی نمی دهند. هیچ گونه نظم و قاعده ای برای اوقات فراغت و مدت زمان تماشای تلویزیون نوجوان خود در نظر نمی گیرند. در برنامه های اولیا و مربیان که از طرف مدرسه ترتیب داده می شود، شرکت نمی کنند و بر انجام تکالیف درسی فرزندانشان نظارتی ندارند و آن ها را کنترل نمی کنند. این دسته از والدین به دو روش با مسایل تحصیلی فرزندان شان مواجه می شوند. گروهی از آنان به طور کلی کاری به درس و مشق فرزندان خود ندارند و گروهی دیگر به درس و تکالیف بچه ها توجه می کنند. اما معتقدند که بچه را باید به حال خود گذاشت تا خود مسئولیت کاری خود را به عهده بگیرند.

چیدار دوست محمدی

یکی از ویژگی های نوجوانان، تنهایی، انزوا و پس زدن والدین است.

نوجوانان تمایل دارند بیشتر وقت خود را در اتاق خود به تنهایی بگذرانند، شاید به این دلیل که نمی خواهند با والدینی که مسایل آنها را درک نمی کنند مواجه شود.

نوجوان در این دوره بر خلاف گذشته که درباره همه چیز با والدین صحبت می کرد، حرف کمتر و تمایل کمتری برای صحبت کردن دارد، به پرسش های والدین خیلی کوتاه، بافشردگی پاسخ می دهد و دیگر رازهایش را با والدین در میان نمی گذارد.

کسانی که در سن نوجوانی قرار دارند همسالان خود را عاقل تر از والدین خود می دانند بر این اساس پاسخ سؤال های خود را در گروه دوستان جستجو می کنند. ایجاد برخی محدودیت های غیرقابل توجیه، محیط خشن، نبود رابطه دوستانه بین والدین و فرزند، ترس از والدین و... از جمله مهم ترین دلایل کم رنگ شدن ارتباط میان فرزند و والدین است.

کودکان به تدریج بزرگ می شوند و به دنبال استقلال و آزادی می گردند اما در مقابل، والدین هر روز نگران تر می شوند و در حالی که می خواهند فرزندشان را زیر نظر داشته باشند حس می کنند نوجوان آنها را پس می زند و هر روز از آنها دورتر می شود. این پس زدگی در هر خانواده با توجه به سطح فرهنگی و اجتماعی خود را به یک شکل نشان می دهد. بی توجهی و حرف ناشنوی از والدین، دعوا و بحث کردن یا گوشه گیر شدن همگی از جمله نشانه های ورود کودک به نوجوانی است. نوجوانان معمولاً برای رسیدن به استقلال و اثبات توانایی های خود خواسته هایی دارند که گاه مورد پسند خانواده نیست و پدر و مادرها نمی توانند آنها را بپذیرند یا نمی دانند با وجود خطرهای موجود، چطور آنها را حل کنند.

نحوه برخورد والدین با مسایل تحصیلی نوجوانان نقش مهمی در پیشرفت یا افت تحصیلی و مشکلات آموزشی آنان دارد. برخی تحقیقات نشان می دهد که بین طرز تلقی نوجوانان از ویژگی های والدین و محیط خانوادگی با پیشرفت تحصیلی آنان همبستگی معنی داری وجود دارد (نتایج براساس توصیف های نوجوانان در

مصاحبه با:

کتابدار مدرسه علمیه

نورالزهره (س)

سرکار خانم فاطمه صادقی

با عرض سلام و احترام و تشکر از اینکه وقتتان را در اختیار ما قرار دادید.

لطفاً خودتان را معرفی کنید؟

سلام علیکم فاطمه صادقی هستم. کتابدار مدرسه علمیه نورالزهره سلام الله علیها. تحصیلات بنده سطح سه رشته تفسیر و علوم قرآنی می باشد.

لطفاً بفرمایید از چه سالی کتابدار حوزه علمیه نورالزهره (س) هستید؟

از نیمه دوم سال ۱۳۹۶ به عنوان کتابدار کتابخانه نورالزهره سلام الله علیها در خدمت مدرسه علمیه و طلاب هستم.

کتابخانه نورالزهره (س) چند جلد کتاب دارد و دارای چه موضوعاتی می باشد؟

این کتابخانه در حدود ۲۵ هزار جلد کتاب دارد. مهمترین موضوع آن تفسیر و علوم قرآنی می باشد، چرا که این کتابخانه؛ کتابخانه تخصصی در حوزه تفسیر و علوم قرآنی می باشد و بیشترین تفاسیر و کتب لغت و کتب احادیث را داراست. همچنین کتب با موضوعاتی از جمله اهل بیت علیهم السلام، امام زمان علیه السلام، علوم دینی، احکام، تاریخ سیاسی، انقلاب، دفاع مقدس، روان شناسی، تربیت کودک و نوجوان، رمانهای کودکان و نوجوانان گرفت وجود دارد که الحمدلله از طرف اهالی محل و همسایگان مورد استقبال فراوان قرار گرفت.

آیا این کتابخانه مختص طلاب حوزه است؟ چه تعداد عضو کتابخانه هستند؟

خیر این کتابخانه علاوه بر طلاب، مورد استفاده بانوان فرهیخته محله، دانشجویان و دانش آموزان نیز قرار می گیرد. در حدود ۲۵ نفر از اساتید و بزرگان حوزه و ۱۴۰ نفر از طلاب حاضر و فارغ التحصیل و همچنین ۶۰ نفر از بانوان فرهیخته محل از کتابخانه استفاده می کنند.

چون ۹۰ درصد کتابها ثبت کاووش صورت گرفته است. از اینرو در تمای مدارس علمیه کشور کتابهای ثبتی ما قابل رویت است و طلابی که در مدارس دیگر هستند از طریق سامانه کتابداری از منابع ما مطلع شده و مراجعه می کنند.

جهت ارتقاء کتابخانه چه تمهیداتی انجام شده است؟

در این مدتی که بنده توفیق حضور در این کتابخانه را داشتم قفسه های بسیار زیادی به کتابخانه اضافه شده و فضای مناسبی برای کتابها ایجاد شده و همچنین فضای مطالعاتی خوبی مهیا شده است.

در این چند سال سعی بر این امر شده که کتابهای درخواستی و پیشنهادی که اساتید برای طلاب داشتند تهیه و در اختیار طلاب و علاقمندان قرار گرفته شود. در ضمن کتابهای مورد استقبال جوانان و همسایگان در رابطه با حجاب و تربیت فرزندان نیز تهیه شده است. در واقع برای ارتقاء کتابخانه سعی بر این شده که به غنی سازی کتابخانه پرداخته شود و با توجه به کتابهای مورد نیاز طلاب در تحقیقات و آموزش آنها و همچنین کتابهای مورد نیاز بانوان و نوجوانان محله تهیه شود.

کتابخانه در چه روزها و چه ساعاتی فعال است؟

کتابخانه ۵ روز از هفته شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۸ تا ۱۴ دایر می باشد.

در چه حدی کتابخانه جوابگوی افراد مراجعه کننده است؟

کتابخانه در حدود ۹۰ درصد جوابگوی مراجعه کنندگان می باشد. ما مراجعانی هم از مدارس دیگر بخاطر غنی بودن کتابخانه داریم.

به نظر شما برای ارتقاء کیفی کتابخانه چه کارهای ضرورت دارد؟

تهیه کتب منابع از جمله کتاب لغت نامه دهخدا و تکمل کتابهای لغت دیگر. بطور کلی کتابهای مورد درخواست و تازه های کتاب کمک خوبی برای ارتقاء هست.

چه صحبتی در رابطه با امور کتابخانه با طلاب دارید؟

از طلاب گرامی درخواست دارم تحقیقات خود را برای روزهای آخر نگذارند. و همچنین در حفظ و نگهداری کتابها دقت داشته باشند و علاوه براین کتابها را به موقع تحویل کتابخانه دهند.

اگر نکته و مطلبی در رابطه با کتابخانه وجود دارد که نیاز به توضیح دارد بفرمایید؟

در این زمان که بسیاری از جوانان و نوجوانان و حتی بزرگترها از فضای کتاب و کتابخوانی دور شده اند و سرگرم موبایل و فضای مجازی هستند، کتابخانه مکان امن و آرامی است برای آشتی با کتابخوانی. ان شاء الله بتوان با اطلاع رسانی بیشتر از این مکان فرهنگی بهره برد.

از زمانی که در اختیار ما قرار دادید بسیار سپاسگزاریم.

داستان ضامن آهو؛ حقیقت یا افسانه؟!

دیده) برای شکار آهو به آن حوالی رفته بودم یوز شکاری ام، را دنبال آهوئی فرستادم و آهو تا نزدیک دیوار محوطه زیارتگاه رضا (ع) رفت ولی یکباره هر دو در مقابل آن ایستادند. گاهی که آهو به سوی دیگری می رفت، یوز به دنبالش می دوید ولی وقتی به محوطه زیارتگاه پناه می برد، یوز از دنبال کردنش دست بر می داشت. بالاخره آهو به یکی از اتاقهای زیارتگاه وارد شد و هنگامی که به دنبالش رفتم آن را نیافتم. از ابونصر مقری (که در محوطه بود) پرسیدم: آهوئی که وارد محوطه شده بود کجاست؟ گفت: من ندیده ام. (اما پشگل های آهو هنوز در ورودی دیده می شد!)

از آن روز نذر کردم که دیگر زائران رضا (ع) را آزار ندهم و راهشان را نبندم. همچنین از آن به بعد هرگاه حاجتی داشتم به زیارتش می آمدم و حاجتم روا می شد. یکبار از خدا خواستم که فرزند پسری به من ببخشد که چنین شد. هنگامی که پسر به بلوغ رسید و کشته شد، مجدداً به مشهد الرضا (ع) رفتم و باز هم فرزند پسری از خدا خواستم که خداوند برای بار دوم پسری به من داد و هیچ حاجتی را در آنجا از خدا نخواسته ام مگر اینکه روا شده است.

*** عیون اخبار الرضا (ع)، تالیف شیخ صدوق ره، ج ۲، ص ۲۸۵

نتیجه آنکه اگر امام رضا ع نزد مردم ملقب به ضامن آهوست کاملاً درست و صحیح است اما نه به دلیل آن داستان معروف صیاد؛ بلکه دلیل داستان دیگری است که اشاره شد.

ضامن آهو، یکی از القابی است که در میان توده مردم به امام هشتم حضرت امام علی بن موسی الرضا صلوات الله علیه نسبت داده شده است، و حتی برخی از محققان این لقب را برگرفته از داستانهای گوناگونی می دانند که در کتب تاریخی نقل شده است که مشهورترین آن بدین صورت می باشد که:

روزی صیادی در بیابان طوس آهوئی را دنبال می کند. اتفاقاً امام رضا علیه السلام در آن نواحی تشریف فرما بودند و آهو به امام پناه می برد، امام حاضر می شود مبلغی را به آن شکارچی بپردازد تا او آهو را آزاد سازد ولی صیاد نمی پذیرد. در این هنگام آهو به زبان می آید و به امام عرض می کند که من دو بچه ی شیری دارم که گرسنه اند و چشم براهند و حالا شما ضمانت مرا نزد این ظالم بفرمائید که بروم و بچگانم را شیر بدهم و برگردم و خود را تسلیم صیاد کنم. امام هم ضمانت آهو را می کند و آهو می رود و به سرعت بر می گردد، شکارچی که این وفای به عهد آهو را می بیند و وقتی می فهمد که ضامن آهو، امام علیه السلام می باشند، منقلب می شود و آهو را آزاد می کند.

اما داستان ضامن آهو در منابع قدیم تا حدی متفاوت و جالب تر است. روایت اصلی این داستان را شیخ صدوق (ره) بیش از هزار سال پیش در کتاب «عیون اخبار الرضا (ع)» آورده است.

وی تنها با دو واسطه از ابومنصور محمد بن عبدالرزاق (متولی شاهنامه ابومنصوری) که از قدرتمندان و زورمندان روزگار بوده نقل می کند: در جوانی برای اهالی مشهد رضا (ع) و زائرانی که با آنجا می رفتند مزاحمت ایجاد می کردم و تا اینکه یکبار که با یک یوزپلنگ (آموزش

قضیه چاه جمکران چیست؟ چرا مردم تو این چاه عریضه میندازن؟ این درسته که امام زمان علیه السلام اونجا زندگی می کنند؟

*** پاسخ: حجت الاسلام دکتر قربانی مقدم

خیر امام زمان در این چاه زندگی نمی کنند. نحوه ی زندگی امام زمان علیه السلام با بقیه مردم هیچ تفاوتی ندارد. تنها تفاوت در این است که ایشان به اذن خدای متعال عمر طولانی تری دارند. حتی طبق روایات ایشان در کوچه و بازار شهرهای ما رفت و آمد دارند و چه بسا بارها ایشان را دیده باشیم.

اما قضیه عریضه نویسی مختص این چاه نیست، بلکه همانطور که مرحوم حاج شیخ عباس قمی در کتاب مفاتیح الجنان می فرماید: از حضرت صادق (ع) نقل شده است که هرگاه تو را حاجتی به سوی خدای تعالی باشد یا از امری خائف باشی در کاغذی این عبارات را بنویس «بسم الله الرحمن الرحيم انی اتوجه الیک...» (تا آخر عریضه که در مفاتیح هست و میتوانید آن را اینجا ببینید) و در آخر آن حاجت خود را بنویس و آن را پیچیده در گلوله ای از گل قرار بده و در آب جاری (مثل آب رودخانه) یا در چاهی بینداز (انشاء الله) خداوند به زودی گشایش در کارت ایجاد می کند، (مفاتیح الجنان، ص ۹۷۴)

بنابراین نه تنها عریضه نویسی مخصوص چاه جمکران نیست، بلکه معنای آن این هم نیست که حضرت حجت آن نوشته را باز می کند یا می خواند؛ بلکه در واقع خواسته اند به ما یاد دهند که با محبوب و صاحب خود ارتباط برقرار کنیم چرا که اثر روحی و روانی نامه نگاری در خود شخص عمیق تر است و گرنه خدا و رسول او و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام حتی از نیت های ما و آنچه در ذهن و دل ما می گذرد، آگاهند.

اخبار فرهنگ

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۱/۱۶

ميلاد امام حسن مجتبی (ع) و مراسم افطاری

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها ۱۶ فروردین همزمان با میلاد پر خیر و برکت کریمه اهل بیت (ع) مراسم افطاری با حضور ۲۳۰ نفر از اساتید، کادر، طلاب و خیرین مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها برگزار نمود. در این مراسم سرکارخانم دکتر مصلحی صحبت هایی در رابطه با ارزش و اهمیت طلبگی بیان داشتند. در ادامه خانم اکبری معاون فرهنگی مدرسه گزارشی از برنامه های مدرسه علمیه ارائه دادند. خانم سلطان کتابی هم توضیحاتی در رابطه با برنامه های خیرین بیان داشتند.

در ادامه ذاکرین اهل بیت علیه السلام به مدح خوانی پرداختند. در پایان همه مدعوین مهمان خوان سفره کریمه اهل بیت علیه السلام بودند.

غرفه نمایشگاه قرآن کریم

مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با شب قدر، شب ۲۱ ماه مبارک رمضان در غرفه نهادهای حوزوی حضور یافت و فعالیت های زیر را ارائه نمود: ارائه مشاوره، پاسخگویی به سوالات قرآنی و شبهات قرآنی، پاسخگویی به سوالات احکام، میز کودک، مشاوره تحصیلی، مشاوره پژوهشی و اجرای مسابقه قرآنی و اهدای هدیه متبرک امام حسین علیه السلام به سه نفر از شرکت کنندگان. همچنین مدیر محترم مدرسه سرکارخانم روستا با شبکه کوثرنت مصاحبه نمودند. در این برنامه طلاب مبلغ و فعال جهادی ما را همراهی نمودند.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۱/۲۲

روز قدس

حضور طلاب، اساتید و کادر مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها در راهپیمایی روز قدس

دوره فن خطابه

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیه دوره فن خطابه مقدماتی را با تدریس خانم دکتر مفتاح با حضور طلاب و مبلغین در تاریخ ۶، ۱۳ و ۲۰ اردیبهشت برگزار نمود.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۱/۲۵

کسب رتبه سوم در جشنواره قرآنی

طلبه گرانقدر سرکارخانم زهره یحیایی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها کسب رتبه سوم در مسابقات قرآنی تفسیر سوره احزاب در سطح مدارس علمیه استان تهران تبریک عرض نموده و از خداوند متعال برای شما توفیقات روز افزون را خواستاریم.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۰۹

مزاج شناسی و طب سنتی

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با نزدیک شدن به هفته جمعیت با همکاری مرکز بهداشت و سرای محله اوقاف برنامه ای را با حضور کارشناس طب سنتی با موضوع بیماری های زنان و برپایی میز سلامت جهت چکاپ وضعیت سلامت طلاب با حضور طلاب، اساتید و کادر مدرسه در تاریخ ۹ اردیبهشت برگزار نمود.

کارگاه مهارت همسرگزینی

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با هفته جمعیت کارگاه مهارت های همسرگزینی را با تدریس حجت الاسلام نصیبی با حضور طلاب در تاریخ ۱۳ اردیبهشت برگزار نمودند.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۱۳

جلسه هم اندیشی

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها در تاریخ ۱۰ اردیبهشت جلسه هم اندیشی مبلغان طرح امین را با حضور موسس محترم حجت الاسلام والمسلمین فقیهی برگزار نمود.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۱۰

تجلیل از مقام اساتید

مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها در تاریخ ۱۲ اردیبهشت همزمان با روز معلم جهت تقدیر و تجلیل از مقام شامخ معلم مراسمی را با حضور اساتید برگزار نمود.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۱۲

کارگاه روخوانی و روانخوانی

کانون نورالثقلین مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها اقدام به برگزاری کارگاه روخوانی و روانخوانی و تجوید با حضور طلاب و تدریس خانم فرزانه حسین پور استاد قرآن برگزار نمود و هم اکنون در حال برگزاری می باشد.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۱۶

کارگاه مهارت های زندگی

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با هفته جمعیت و خانواده کارگاههای را با موضوع مهارت های زندگی با تدریس خانم دکتر عراقی با حضور ۶۰ نفر از اساتید، طلاب و کادر مدرسه علمیه نورالزهرا در سه جلسه در تاریخ ۱۶، ۲۳ و ۳۰ اردیبهشت برگزار نمود.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۲۵

مراسم عزاداری شهادت امام جعفر صادق (ع)

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با سالروز شهادت امام جعفر صادق علیه السلام رئیس مذهب تشیع اقدام به برگزاری مراسم عزاداری با سخنرانی حجت الاسلام سیدرضا فقیهی و مدیحه سرای حجت الاسلام والمسلمین سید محمد جواد فقیهی با حضور ۴۰ نفر از اساتید، طلاب و کادر مدرسه نمود.

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۲/۲۷

اردوی نمایشگاه کتاب

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با سی و چهارمین نمایشگاه بین المللی کتاب، اردوی بازدید از نمایشگاه در تاریخ ۲۷ اردیبهشت ویژه طلاب برگزار نمود.

درس اخلاق

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها در سال جدید اقدام به برگزاری درس اخلاق توسط حجت الاسلام والمسلمین سید محمد جواد فقیهی با حضور بیش از ۵۰ نفر از طلاب، کادر و اساتید نمود.

عکاس: سمیه اکبری

دوره تربیت مربی کودک و نوجوان

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها با اطلاع رسانی و ایجاد انگیزه بین طلاب و دانش آموختگان جهت شرکت در دوره تربیت مربی، بیش از ۳۰ نفر از طلاب، دانش آموختگان و مبلغین طرح امین در این دوره شرکت نمودند.

مسابقه کتابخوانی

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها به مناسبت دهه کرامت و میلاد امام رضا علیه السلام اقدام به برگزاری مسابقه کتابخوانی از کتاب در پرتو خورشید نمود.

دهه کرامت

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها همزمان با دهه کرامت برنامه هایی به شرح ذیل برگزار نمود: سخنرانی با حضور سرکارخانم حیدری (همسر شهید طهرانی مقدم) در تاریخ ۶ خرداد، سخنرانی حجت الاسلام والمسلمین فقیهی در تاریخ ۱ خرداد، اهدای هدیه به دختران، قرائت روزانه زیارت حضرت معصومه سلام الله علیها و امام رضا علیه السلام و صلوات خاصه، برگزاری جشن روز دختر با حضور دختران دهه هشتادی، برگزاری مسابقه کتابخوانی

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

عکاس: سمیه اکبری * ۱۴۰۲/۰۳/۰۲

برگزاری دومین کارگاه مهارت همسرمداری
با حضور استاد دانشگاه و کارشناس امور بانوان و خانواده

فرصتی استثنایی برای
یادگیری مهارتهای
همسرمداری
و فرزندان به سبک
نویین و اسلامی

سرکار خانم دکتر عزتی

هزینه: ۴۰ هزار تومان
شماره کارت جهت واریز
۶۰۳۷۹۹۷۵۳۷۰۲۷۶۶
مریم صادقی حسینی فرد

ساعت: ۱۶:۳۰ تا ۱۸:۳۰ | زمان: سه شنبه ۱۴۰۲/۳/۲
مکان: خیابان سراج، ابتدای کوچه عنقر، حوزه علمیه نور الزهرا

کارگاه مهارت همسرمداری و تربیت فرزند

واحد فرهنگی مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها به مناسبت هفته جمعیت و فرزندآوری اقدام به برگزاری کارگاه مهارت همسرمداری و تربیت فرزند با حضور خانم دکتر عزتی استاد دانشگاه و کارشناس امور بانوان و خانواده در تاریخ ۲ خرداد با شرکت بیش از ۸۰ نفر از بانوان برگزار نمود.

فعالیت مبلغین طرح امین در مدارس

مبلغین طرح امین مدرسه علمیه نورالزهرا سلام الله علیها در مدارس موفق به انجام فعالیت های تبلیغ و تدریس موفق در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ شدند.

عکاس: سمیه اکبری * سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

تدوین: معاونت فرهنگی
سمیه اکبری

گزارش پژوهش

۱- برگزاری اردوی پژوهشی در سی‌امین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم ۱۴۰۲/۰۱/۲۲ از ساعت ۱۷ الی ۲۱ بازدید معاون پژوهش به همراه ۱۵ نفر از طلاب و کادر از سی‌امین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم. ابتدا طلاب در غرفه نهادهای حوزوی مستقر شدند و از آثار و دست‌آوردهای پژوهشی سایر مدارس دیدن کردند. بعد از اقامه نماز مغرب و صرف افطاری به طرف سالن‌های رسانه، غرفه گروه سنی کودکان و نوجوانان، حجاب و عفاف، مکتوبات قرآنی (مفاتیح، نهج‌البلاغه با انواع جلد‌های نفیس و معمولی در اندازه‌های بسیار متنوع با ترجمه و تفاسیرهای مختلف از انتشارات‌های گوناگون، کتب قرآنی، کتب اصطلاحی و لغوی و کتاب‌های داستانی مذهبی...) رفتند و از نزدیک اقدام به پخش تراکت تبلیغ حوزه و معرفی آن برای نوجوانان و پاسخ به شبهات و ابهامات آنان کردند.

۲- برگزاری نشست علمی - پژوهشی «زیست مؤنانه از منظر قرآن کریم» توسط سرکار «خانم سمیه اکبری» به همراه معرفی کتاب در سی‌امین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم ۱۴۰۲/۰۱/۲۵ به شکل آنلاین.

۳- برگزاری اردوی علمی - پژوهشی همایش شهید آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری (ره) طلاب و پژوهشگران در تاریخ‌های ۱۷ و ۱۴۰۲/۰۲/۲۱ توسط گروه طریق‌الرشد. با هماهنگی مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران ۱۰ نفر از طلاب و پژوهشگران از محیط و فضای کتابخانه پژوهشکده تاریخ معاصر که در راستای اهداف همایش (مطالعه، تحقیق، نگارش و تدوین مقالات، استفاده از منابع و...) برگزار گردیده بود؛ بهره بردند.

ضمن اینکه بازدیدکنندگان هفت دوره از مجموعه کتاب‌های «آثار علی ابوالحسنی منذ» با عنوان (آخرین آواز قو، شیخ فضل‌الله نوری و مکتب تاریخ نگاری مشروطه، خانه بر دامنه آتشفشان، اندیشه سبز زندگی سرخ، کارنامه شیخ فضل‌الله، کالبدشکافی چند شایعه درباره شیخ فضل‌الله، دیده بان بیدار) تهیه و خریداری نمودند.

۴- برگزاری و مسئول اجرای «کارگاه مقاله نویسی» در راستای همایش شیخ فضل الله نوری با مشارکت گروه طریق الرشید در منطقه ۱۴۰۲/۰۲/۲۳ توسط استاد خاکرنگین.

۵- برگزاری «نشست علمی» توسط استاد رجبی در راستای تنظیم ساختار و محتوی مقالات در همایش شیخ فضل الله نوری با مشارکت گروه طریق الرشید و منطقه ۱۴۰۲/۰۲/۲۵

۶- چاپ ۵۰ نسخه از کتابهای جهاد تبیین مؤلفین طلاب مدرسه و ثبت اثر مؤلفین در «همایش سال کتاب حوزه ۱۴۰۲»
خانمها: زهرا سادات حسینی- شیرین حسین آبادی - فاطمه امینیان - مائده خدابنده لو فاطمه معظمی خواه - سمیه اکبری.
و ارسال مقالات ۱۰ طلبه به «همایش اندیشه قرآنی مقام معظم رهبری» ۱۴۰۲/۰۲/۳۰
خانمها: فرزانه رحیمی- مرضیه دامچی - ملیحه منصوری مقدم - مریم جلالی- الهه آدینه - معصومه رسولی- کبری جعفر بیگی - زهرا ابوکهی- فاطمه جعفری الهه حسن زاده.

۷- شرکت چهار کارگروه علمی - پژوهشی طلاب در نهمین دوره مسابقه پژوهش گروهی رشد زیر نظر استاد راهنما سرکار خانم امینیان با عنوان: ۱۴۰۲/۰۳/۰۸

۱- گروه نورا: (فاطمه کریمی، ام البنین نوروزی، رقیه نجفی، مینا فولادی) با عنوان «بررسی تأثیرات فضای مجازی بر آذهان جوانان»

۲- گروه حورا انسبه: (الهه آدینه، جعفر بیگی، معصومه رسولی) با عنوان «خانواده در اندیشه قرآنی بیانات مقام معظم رهبری»
۳- گروه مطهره: (فاطمه جعفری، الهه حسن زاده، زهرا ابوکهی) با عنوان «اخلاق در اندیشه قرآنی بیانات مقام معظم رهبری»
۴- گروه گل نرگس: (فاطمه تمنایی فر، فاطمه چیذری، زهرا ماهرویان) با عنوان «واکاوی آسیب های اجتماعی در فضای مجازی غیبت و تهمت»

نکته: لازم به ذکر است برخی از فعالیت ها هنوز در حال پیگیری است و ادامه دارد.

جهت اطلاع بیشتر از فعالیت پژوهشی فوق الذکر به آدرس وبلاگ پژوهشی pazhooreshnoorozahra.kowsarblog.i مراجعه کنید.

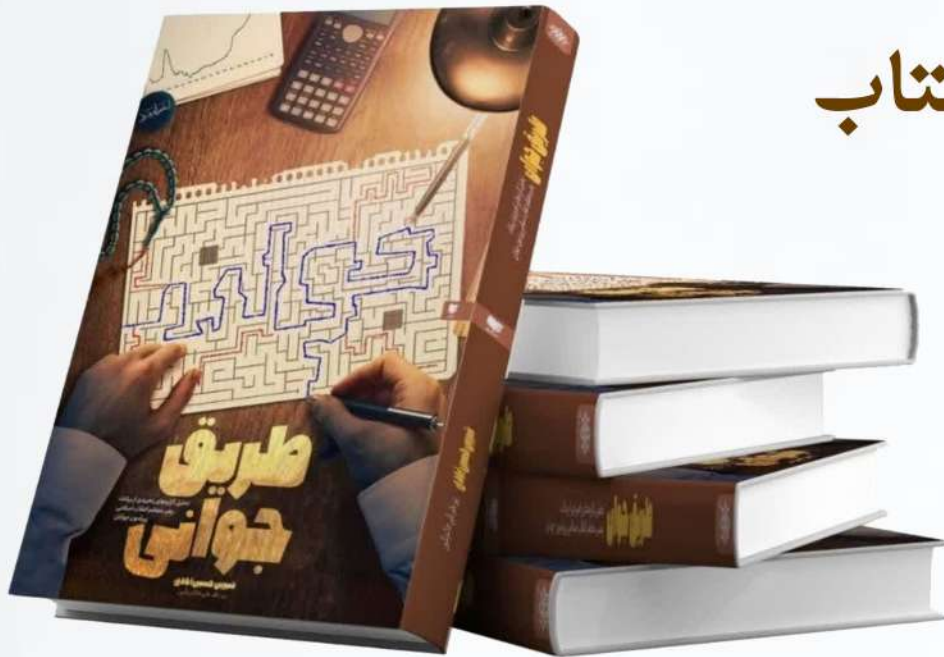
گروه طریق الرشید: مشتمل از مدارس علمیه: صالحیه، کریمه اهل بیت، زینب شاهد، نورالزهراء، راه زینب، نورالاصفیه، مشکات اندیشه و سیده النساء «سلام الله علیهم اجمعین» می باشد.

گزارش صندوق قرض الحسنه مدرسه نورالزهرا (س)

صندوق قرض الحسنه نورالزهرا (س) از تاریخ ۱۴۰۲/۰۱/۱۴ الی ۱۴۰۲/۰۲/۳۱ به چهار نفر از متقاضیان اعم از طلاب و اساتید وام به مبلغ (۲۰۰۰۰۰۰۰) بیست میلیون تومان اعطا نمود.

معرفی کتاب

از آنجا که آینده سازان کشور نیروی جوان و نوجوانانی هستند که نیاز به برنامه ریزی و هدایت به طریق و روش های مناسب داشته و حمایت خانواده و مسئولان را طلب می نمایند، مقام معظم رهبری بیاناتی مبنی بر شناخت، نقاط ضعف و قوت و مواردی که به عنوان تهدید برای قشر پر شور و هیجان قرار دارد را بیان کرده و اهدافی را مشخص نموده اند.

با توجه به اتفاقات چند ماه اخیر بررسی چند نکته در بیانات مقام عظمای ولایت قابل بررسی می باشد. جوانان عمده مخاطبان جوامع اسلامی هستند که نقش به سزایی در پیشرفت و آبادی کشور داشته و ظرفیت ایجاد آینده ای روشن را رقم خواهند زد.

نام کتاب: طریق جوانی
پدید آورنده: شیرین حسین آبادی
انتشارات: پرناک
چاپ اول ۱۴۰۱

کتاب حاضر در چهار فصل تنظیم و تدوین شده است. نویسنده در فصل اول بعد از مقدمه مؤلفه هایی بر شناخت و برآورد وضع موجود و نقاط قوت و ضعف را در جوانان از بیانات مقام معظم رهبری بیان و فرصت های پیش رو و به وجود آمده را در مقایسه با تهدیدهای حاضر در نظر گرفته است. زمینه های انحراف و فساد و تباهی جوانان و تهاجم فرهنگی که در این رابطه به وجود آمده از جمله آنهاست.

فصل دوم شناخت و برآورد وضع مطلوب را از بیانات مقام معظم رهبری به تصویر کشیده است. چشم انداز حرکت و آینده نگری برای جوانان و آرمان امامین انقلاب در این راستا منجر به اهدافی شده که مأموریت عظیمی را برای دست اندر کاران به دنبال خواهد داشت. نیاز به یک الگو در این میان ضرورتی را به وجود خواهد آورد.

فصل سوم نیز با توجه به رهنمودها و تدابیر تنظیم شده و توصیه ها و الزاماتی را منتج کرده است. در آخر به جمع بندی و تحلیلی از مواضع آیت الله خامنه ای با توجه بر بیانات ایشان پرداخته شده و ترسیم الگویی برای جوانان، رسیدن به هدف را آسانتر نموده است.

به این ترتیب نویسنده درصدد رسیدن به اهداف و چشم انداز روشنی برای آینده و آبادانی و پیشرفت بوده است.

در راستای رسالت و تکلیف، به منظور جهاد تبیین به معرفی کتبی با هدف شناخت مواضع مقام معظم رهبری در موضوعات روز و حساس جامعه که به رشته تحریر در آمده خواهیم پرداخت.

با توجه به اتفاقات چند ماه اخیر بررسی چند نکته در بیانات مقام عظمای ولایت قابل بررسی می باشد. ابتدا برای دفاع از حریم اسلام و پاسداشت مقام و ایثار شهدا، غیرت از نوع دینی لازمه و ضرورت جامعه اسلامی است.

به همین منظور تألیف کتاب غیرت دینی با محوریت بیانات مقام معظم رهبری در این برهه از زمان ضرورت یافته است.

نام کتاب: غیرت دینی و اکاوی مفهوم غیرت در نگاه اندیشمندان
پدید آورنده: فاطمه امینیان
ناشر: پرناک
چاپ اول: ۱۴۰۱

غیرت به معنای آن است که سرشت و طبیعت انسان از مشارکت غیر در امر موردعلاقه‌اش نفرت داشته باشد. به عبارتی منع کردن دیگران از شرکت نا به جا در حقی که شرع، عرف یا قانون برای فرد معرفی کرده و حمایت کردن از آن حق در برابر رفتار ناپسند و نا به هنجار دیگران واجب است.

غیرت، یعنی تلاش در نگهداری آنچه حفظش ضروری است. حضرت علی (ع) آن را فضیلتی اخلاقی دانسته اند. این احساس در همه انسان‌ها با تفاوت‌هایی وجود دارد و اگر به صورت افراطی درنیاید یکی از فضایل مهم و کارساز است.

در حدیثی از امام صادق علیه السلام آمده است: «ان الله غیورٌ یحبُّ کلَّ غیورٍ ولَغیرتُه حَرَمُ الفواحشِ ظاهرها وِباطِنها» خدا غیور است و هر غیوری را دوست دارد و به دلیل غیرتش تمام کارهای زشت را اعم از آشکار و پنهان تحریم کرده است.

خصلت غیرت و دفاع از ارزش‌ها چنان مورد توجه بوده که گاهی شخصیت‌ها و قهرمانان ملت‌ها براساس غیرتمندی‌شان شناخته شده و مورد ارزشیابی قرار خواهند گرفت.

غیرت یک حس اجتماعی است که هدفش متوجه دیگران است. غیرت در آموزه‌های ناب اسلامی چنان مورد توجه و اهمیت است که ظرافت آن همواره به عنوان شاخصه بارز اهل ایمان و سرمایه انسانی معرفی می‌شود. ضرورت غیرت در نظر شارع مقدس امری حیاتی بوده تا جایی که در تشریع احکام نیز به کاررفته است.

غیرت، صفتی درونی و باطنی است که به شکل‌های مختلف است؛ ظاهرشده و مستلزم اموری چون نفرت از متجاوز به حریم خصوصی و ارزشی است. همچنین باید گفت که غیرت از لوازم محبت انسان به چیزی است، زیرا هرکس که چیزی را دوست می دارد، نسبت به محبوب خود، غیور است.

انواع غیرت متناسب با وضعیت‌ها و شرایط مختلفی که به وجود می آید متفاوت بوده، اما نقطه مشترک همه آنها حفظ حرمت و حریمی است که در صدد حفظ و دفاع از آن خواهند بود.

مطالب فوق گزیده ای از فصل اول و دوم کتاب می باشد. عوامل سلبی و ایجابی مؤثر بر غیرت دینی موضوعی است که در فصل سوم به آن پرداخته شده است و به معرفی و شناسایی مؤلفه های غیرت دینی مطالبی بیان داشته.

نویسنده در فصل چهارم عوامل و آثار تضعیف غیرت دینی را مورد بررسی قرار داده و به نقش تساهل و تسامح و ترویج فرهنگ بیگانگان از جمله ابتذال فیلم‌ها و محیط‌های آلوده اشاره نموده است.

فصل پنجم و ششم به بررسی نمونه‌های ممتاز و پیامدهای غیرت دینی پرداخته شده و نمونه‌ای از آیات و روایات مربوطه را بیان کرده است.

تحلیل و جمع بندی، نیز با توجه به بیانات مقام معظم رهبری و ارائه الگوی رفتاری از ایشان در نمونه‌ها و پیامدهایی که از غیرت بیان نموده اند و کاملاً مشهود می باشد در نظر گرفته شده است.

امنیت در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و سیاست های خارجی و امنیت مرزها مهم ترین دست آوردهای غیرت دینی محسوب می شود.

تو که آمدی...

شب‌ها، با لالایی آرام تو، کائنات به خواب بروند.
چشم‌هایت، دورترین افق‌ها را روشن کرده است.
سینه‌ات، اقیانوسی است که همه اندوه‌های عالم را پذیرا خواهد شد.

با تو، دنیای پدرا نه علی علیه‌السلام، رنگین‌تر و تنهایی‌اش با رنگ مهربانی تو پر خواهد شد. تو که آمدی، آبشارها همه قد کشیدند تا در تن تو، خودشان را تطهیر کنند و رودخانه‌ها به دنبال کوچه خانه پدری‌ات دویدند تا بوی قدم‌هایت را به دریاها سوغات ببرند.

از نام تو، تنهایی می‌تراود و پرنده‌ها با آسمان آشتی می‌کنند.
چشمه‌ها در تشنگی کویر، جاری‌اند تا عطش تنهایی تو را تا کربلای غریب برادرت ببرند.
تو آمده‌ای تا منادی عشق و مهربانی در دل‌تنگی دورترین کوچه‌های شب زده باشی.

زهره سادات حسینی

ستاره‌ها تکثیر می‌شوند و آفتاب، در شب‌های تاریک رخنه می‌کند.
همه پیراهن‌ها، بوی یوسف می‌گیرند و کبوتران از سقف خانه‌ها لیریز می‌شوند.

آسمان، آن‌قدر آبی می‌شود که آب‌ها از یاد می‌روند.
زندگی از لبخند تو آغاز می‌شود و باران‌ها ستاره می‌بارند بر ایوان‌های تاریک مانده‌ما. با آمدنت، غروب‌ها کوتاه و کوتاه‌تر شدند و آفتاب، بلندتر از همیشه، بر پنجره‌های ما پدیدار شد.
تو که آمدی، گریبان‌های غریب، بغض شدند و اشک‌ها، باران‌های بهاری. جاده‌ها عاشقانه به تو ختم شدند و همه راه‌ها، صراط مستقیم.

بهارها در حاشیه سبز نام تو جان گرفتند.
تو که آمدی؛ غربت از تنهایی درآمد و عشق، در سینه‌های کوچک ما جوانه زد.

پرنده‌های بی‌آشیانه بر شانه‌های آشیان گرفتند و درخت‌ها به برکت نفس‌های معطر تو شکوفه زدند و سیب شدند.
با آمدنت، بوی علی در کوچه‌های غم زده کوفه جاری شد و صدای گریه‌های کودکان‌ات، در صدای بال‌فرشتگان پیچید تا

حکایت

در تأثیر تربیت

طفل بودم که بزرگی را پرسیدم از بلوغ گفت در مسطور آمده است که سه نشان دارد یکی پانزده سالگی و دیگر احتلام و سیم بر آمدن موی پیش اما در حقیقت یک نشان دارد و بس: آنکه در بند رضای حق جل و علا پیش از آن باشی که در بند حظ نفس خویش و هر آن که درو این صفت موجود نیست به نزد محققان بالغ نشمارندش.

به صورت آدمی شد قطره آب
که چل روزش قرار اندر رحم ماند

وگر چل ساله را عقل و ادب نیست
به تحقیقش نشاید آدمی خواند

جوانمردی و لطف است آدمیت
همین نقش هیولانی مپندار

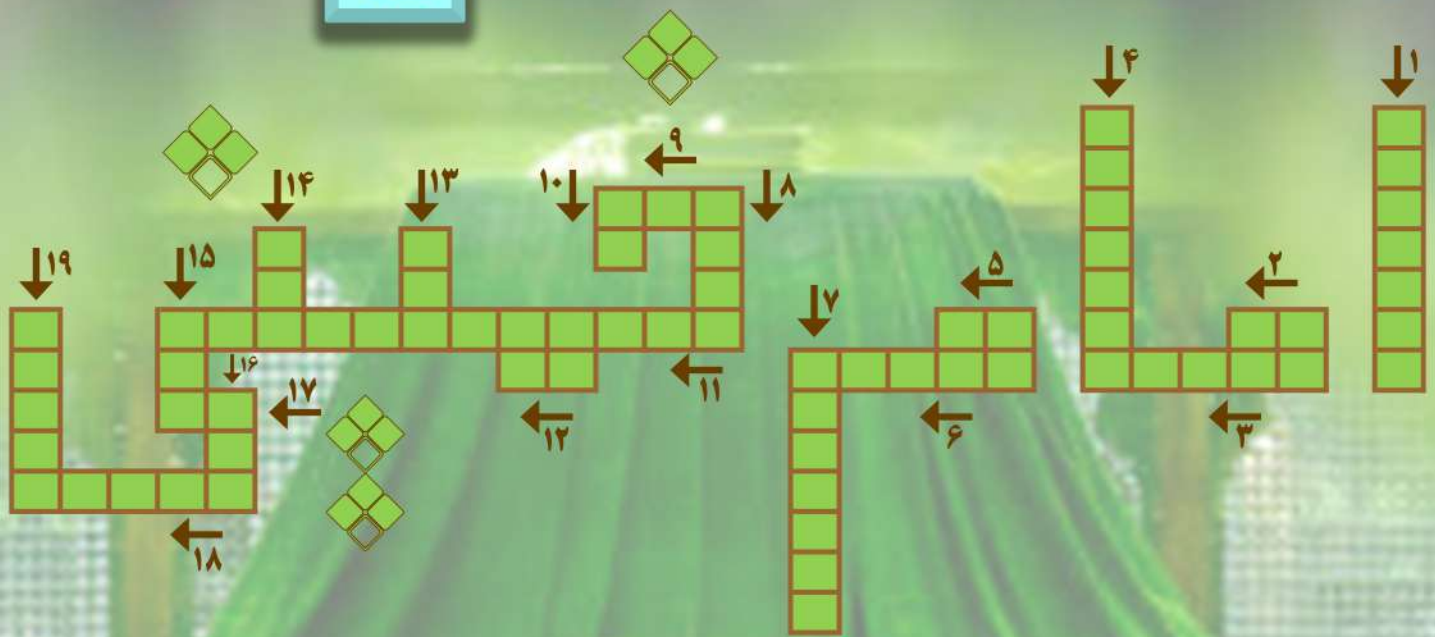
هنر باید که صورت می توان کرد
به ایوانها در از شنگرف و زنگار

چو انسان را نباشد فضل و احسان
چه فرق از آدمی تا نقش دیوار؟

به دست آوردن دنیا هنر نیست
یکی را گر توانی دل به دست آر

گلستان سعدی
باب هفتم
سمیه اکبری

رحلت

تسلیت

طراح جدول: فاطمه سادات مرادی

۱- سوره ۶۳ ام قرآن	۱۱- کلیم الله
۲- ناشنوا	۱۲- یقین نیست
۳- یکی از نام‌های قرآن	۱۳- حرف محبت
۴- امام انقلاب	۱۴- خانه در ادبیات
۵- کام دهان	۱۵- زهر با آن می‌آید
۶- روز حشر	۱۶- تراب
۷- رmq	۱۷- صدای برگ
۸- فرمانروا	۱۸- علم شیمی
۹- دژ	۱۹- جمیع پیامبران
۱۰- تکرار حرف	

امام جواد علیه السلام

﴿مَنْ انْقَطَعَ إِلَى غَيْرِ اللَّهِ وَكَلَّهُ اللَّهُ إِلَيْهِ﴾

هر که به غیر خدا رو کند خداوند او را به همان واگذارد

—♦ بحار الأنوار ج ۷۵ ص ۳۶۳ ♦—

بر بانوی با کرامت قم صلوات
بر شاه خراسان صلواتی دیگر

دهه کرامت گرامی باد